

CUPRINS

**1. ASPECTE DE CONSTITUȚIONALITATE PRIVIND PENSILE
MILITARE DE STAT**

**2. VENITURILE CARE SE IAU ÎN CALCUL LA STABILIREA
CONTRIBUȚIEI LUNARE DE ÎNTREȚINERE
ÎN SARCINA PERSOANELOR ASISTATE**

3. PRINCIPIUL DIVIZĂRII DE DREPT A PASIVULUI SUCCESORAL

**4. CONSIDERAȚII ASUPRA APLICĂRII UNOR DISPOZIȚII LEGALE NOI,
LA SITUAȚII DE FAPT NĂSCUTE SUB
IMPERIUL VECHILOR REGLEMENTĂRI**

**5. AVOCATUL POPORULUI,
20 DE ANI ÎN SLUJBA CETĂȚEANULUI**

**6. COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul al III-lea al anului 2017**

7. FIȘE DE CAZ
- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului –

**8. IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI
INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA
IULIE – SEPTEMBRIE 2017**

ASPECTE DE CONSTITUȚIONALITATE PRIVIND PENSIILE MILITARE DE STAT

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 plafonează pensiile speciale care nu mai pot depăși valoarea salariilor aflate în plată, în baza cărora s-a calculat pensia.

Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: *"Cuantumul pensiilor militare de stat se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă un cuantum al pensiei mai mic, se păstrează cuantumul pensiei aflat în plată."*

La stabilirea pensiei militare de stat, pensia netă nu poate fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei."

Având în vedere prevederile legale reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, constatăm că pensia de serviciu este compusă, principial, din două elemente, indiferent de modul de calcul specific stabilit de prevederile legilor speciale, și anume: pensia contributivă și un supliment din partea statului care, prin adunarea cu pensia contributivă, să reflecte cuantumul pensiei de serviciu stabilit în legea specială. Acordarea acestui supliment ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acesteia. Obligația statului este aceea de a nu reduce cuantumul pensiei sub nivelul stabilit în sistemul general de pensionare, întrucât, prin calitatea de asigurat la sistemul de asigurări sociale, persoana în cauză și-a garantat dreptul la pensia de drept comun tocmai prin plata contribuțiilor. Este un drept pe care l-a obținut și realizat prin plata contribuțiilor legal datorate. De asemenea, nu există un drept constituțional la pensie de serviciu, astfel încât, cu privire la suplimentul acordat de stat, nu se poate susține că este un drept viitor câștigat *ad aeternam* din moment ce este sub condiție.

În acest sens, observăm că pensia militară de stat nu este o pensie bazată pe contributivitate, este o pensie care are un algoritm care derogă de la principiul contributivității. Astfel, observăm că art. 5 alin. (2) din Legea nr. 223/2015 menționează faptul că : *"Fondurile necesare pentru plata pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale convenite pensionarilor militari se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor prevăzute la alin. (1)"*.

Așadar, spre deosebire de Legea nr. 263/2010 **privind sistemul unitar de pensii publice, care are la bază un principiu fundamental și anume principiul contributivității**, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale convenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, pensiile militare reglementate de Legea nr. 223/2015, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu au la bază principiul contributivității, asigurându-se de la bugetul de stat.

În acest sens, menționăm că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, spre exemplu, în hotărârile din 8 decembrie 2009 și din 31 mai 2011, pronunțate în cauzele Munoz Diaz împotriva Spaniei, paragraful 44, respectiv Maggio și alții împotriva Italiei, paragraful 55, a reiterat jurisprudența sa cu privire la faptul că, statele au o marjă largă de apreciere atunci când reglementează sistemul de pensii și că scăderea cuantumului pensiei nu este de natură să știrbească esența dreptului la pensie, reclamantul fiind deci obligat să suporte o scădere rezonabilă și

proporțională. În plus, o reducere a cuantumului pensiei în vederea egalizării unor stări de fapt existente este de dorit, respectiv acordarea unui quantum al pensiei în funcție de contribuțiile vărsate, și nu în funcție de cuantumul concret al salariului (sistem contributiv versus sistem retributiv); în aceste condiții, pierderea parțială a unei părți din pensie nu este o sarcină individuală excesivă (Decizia Curții Constituționale nr. 1284/2011).

Totodată, Curtea Constituțională a subliniat faptul că drepturile rezultate din actul de pensionare sunt previzibile, și anume îndrituirea persoanei la cuantumul aferent pensiei din sistemul ordinar de pensionare, restul cuantumului pensiei (cea suplimentară) fiind supus elementelor variabile amintite mai sus, și anume optica legiuitorului și resursele financiare ale statului care pot fi alocate în această direcție.

Privit din perspectiva încălcării art. 47 din Legea fundamentală, apreciem că dreptul la pensie este un drept fundamental, consacrat de art. 47 alin. (2) din Constituție, dar se exercită în condițiile prevăzute de lege. Dreptul la pensie este dreptul garantat de Constituție, iar nu cuantumul acestuia, iar legiuitorul este în drept să modifice, ori de câte ori apare această necesitate, condițiile și criteriile de acordare a pensiilor, modul de calcul și cuantumul acestora. Nici Constituția și nici vreun instrument juridic internațional nu prevede cuantumul pensiei de care trebuie să beneficieze diferite categorii de persoane (Decizia Curții Constituționale nr. 450/2006).

Referitor la dispozițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 prin care se plafonează pensiile speciale, acestea nemaiputând depăși valoarea salariilor aflate în plată, în baza cărora s-a calculat pensia, creând astfel o discriminare a pensionarilor militari față de alte categorii sociale, apreciem că o asemenea critica nu ar putea fi reținută, întrucât sunt categorii socio-profesionale diferite, iar jurisprudența Curții Constituționale și a instanței de contencios european a drepturilor omului a statuat că principiul egalității justifică dreptul la diferențiere, deoarece egalitatea nu înseamnă uniformitate, iar situațiile diferite sub aspect obiectiv și rezonabil impun diferențe de tratament juridic. În acest sens, s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 107/1995 și Decizia nr. 14/2013 iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza Marckx împotriva Belgiei, Hotărârea din 8 iunie 1976, pronunțată în Cauza Engel și alții împotriva Olandei sau Hotărârea din 28 noiembrie 1984, pronunțată în Cauza Rasmussen împotriva Danemarcei.

În concluzie, situațiile fiind diferite, impunerea unui tratament diferit se justifică (Decizia Curții Constituționale nr. 6/1996).

În plus, Legea nr. 223/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevede printre principiile de bază ale sistemului pensiilor militare de stat și principiul egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul de pensii militare de stat un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

Mai mult, constatăm că „*pensiile militare de stat se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă un quantum al pensiei mai mic, se păstrează cuantumul pensiei aflat în plată.*”

Privit din perspectiva încălcării art. 44 din Legea fundamentală, apreciem că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea nu garantează un anumit quantum al dreptului patrimonial, ci doar plata acestuia, ca drept câștigat. Prin urmare, nu se încalcă nici art. 44 din Constituția României.

Referitor la incidența art. 115 alin. (4) și (6) din Legea fundamentală, considerăm că în expunerea de motive la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, urgența acestui act normativ este justificată de faptul că neadoptarea măsurilor propuse prin prezenta ordonanță de urgență generează adâncirea discrepanțelor existente între diferite categorii de pensionari,

determinate de cuantumul pensiilor de serviciu care este vădit mai mare față de pensia medie din sistemul public de pensii, sistem care are la bază, printre altele, principiul contributivității, al solidarității și egalității de tratament între asigurații sistemului.

Potrivit legislației în vigoare, aceste categorii de pensii de serviciu se actualizează anual, în raport cu majorarea salariilor personalului aflat în activitate.

În condițiile în care Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice prevede creșteri anuale semnificative ale salariilor, neadoptarea prezentului act normativ, ar produce efecte negative considerabile asupra bugetului de stat, din care sunt suportate.

Prin urmare, în vederea evitării unei grave atingeri aduse principiilor echității și egalității de tratament între asigurații sistemului de pensii, dar și pentru evitarea unor cheltuieli semnificative din bugetul de stat se impune adoptarea unei soluții imediate, prin modificarea actelor normative cu caracter special care instituie categoria pensiei de serviciu.

Astfel, observăm că este îndeplinită existența cumulativă a două elemente: **urgenta reglementării în situații care impune luarea unor soluții imediate și evitarea unei grave atingeri aduse interesului public.**

Ca atare, este subliniat, clar și neechivoc, interesul public ce este lezat și anume faptul că neadoptarea măsurilor propuse prin prezenta ordonanță de urgență, ar genera atingeri aduse principiilor echității și egalității de tratament între asigurații sistemului de pensii, cât și evitarea unor cheltuieli semnificative din bugetul de stat.

Așadar, situația avută în vedere de Guvern poate fi calificată ca fiind una extraordinară, astfel încât, pe cale de consecință, se poate susține existența unei urgențe în adoptarea reglementării criticate.

În plus, din jurisprudența instanței de contencios constituțional, reiese că determinarea situațiilor extraordinare pentru emiterea ordonanței de urgență aparține Guvernului, Parlamentul urmând să valideze sau să invalideze reglementările juridice introduse pe această cale în ordinea de drept. În acest sens Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 65/1995.

În ceea ce privește ordonanțele Guvernului, Curtea Constituțională a reținut că, elaborând astfel de acte normative, autoritatea executivă exercită o competență prin atribuire care, prin natura ei, intră în sfera de competență legislativă a Parlamentului. Prin urmare, ordonanța nu reprezintă o lege în sens formal, ci un act administrativ de domeniul legii, asimilat acesteia prin efectele pe care le produce, respectând sub acest aspect criteriul material. În consecință, întrucât un act juridic normativ, în general, se definește atât prin formă, cât și prin conținut, legea în sens larg, deci cuprinzând și actele asimilate, este rezultatul combinării criteriului formal cu cel material.

Raluca Mitrache, consilier

Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii

VENITURILE CARE SE IAU ÎN CALCUL LA STABILIREA CONTRIBUȚIEI LUNARE DE ÎNTREȚINERE ÎN SARCINA PERSOANELOR ASISTATE

Prevederile art. 3 alin. (2) din *Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1887 din 15 septembrie 2016 privind stabilirea contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susținătorii acestora și aprobarea Metodologiei de stabilire a nivelului contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susținătorii acestora*, a fost criticat din perspectiva contribuției lunare de întreținere stabilite în sarcina persoanelor asistate care realizează venituri salariale.

Art. 3

(2) Persoanele asistate care realizează venituri salariale vor plăti din contribuția lunară de întreținere stabilită la art. 1 din ordin următoarele procente: în primul an 80%, în al doilea an 85%, în al treilea an 90%, în al patrulea an 95%, iar din al cincilea an 100%. În tot acest timp persoana asistată este pregătită pentru părăsirea centrului rezidențial public prin: punerea în practică a unui plan de dezvoltare a abilităților de viață independentă, precum și a unui plan de locuire în comunitate.

În urma demersurilor întreprinse de Avocatul Poporului, Autoritatea Națională Pentru Persoanele cu Dizabilități, ne-a adus la cunoștință că valoarea contribuției de întreținere (900 lei) reglementată prin *Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1887/2016* este rezultatul procesului de actualizare față de valoarea stabilită anterior prin *Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap nr. 467/2009* (potrivit art. 2 și art. 3 nivelul acesteia era de 602 lei și cuprindea cheltuielile de hrană, întreținere și gospodărie, obiecte de inventar, echipament și cazarmament). Astfel, valoarea de 900 lei a contribuției de întreținere a fost rezultatul unui proces de aliniere și corelare atât cu reglementările legale referitoare la dublarea alocației de hrană de la 8,3 lei /zi la 16,6 lei/zi (*Hotărârea Guvernului nr. 903/2014 privind stabilirea nivelului minim al alocației zilnice de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile publice și private de asistență socială destinate persoanelor adulte, persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor vârstnice*), cât și cu indicele de inflație pentru intervalul 2009-2015. Metodologia de stabilire a contribuției în centre (*Ordinul nr. 1887/2016*) preia în mare parte prevederile din vechea reglementare (*Hotărârea Guvernului nr. 532/1999*), abrogată prin *Hotărârea Guvernului nr. 978/2015 privind aprobarea standardelor minime de cost pentru serviciile sociale și a nivelului lunar pe membru de familie în baza căruia se stabilește contribuția lunară de întreținere datorată de către susținătorii legali ai persoanelor vârstnice din centrele rezidențiale, elemente de noutate, printre altele fiind:*

- Stabilirea unui procent de 30% din venituri (în loc de 20%) dar nu mai puțin de 300 lei care rămâne la dispoziția persoanei asistate, pentru cheltuieli personale;

- Posibilitatea persoanelor asistate care au un loc de muncă, de a plăti contribuția etapizat astfel: în primul an 80%, în al doilea an 85%, în al treilea an 90%, în al patrulea an 95%, urmând ca, din al cincilea an să plătească integral;

- Extinderea responsabilității susținerii legale a persoanei cu dizabilități și la rudele colaterale (frați și surori), aliniind această prevedere cu dispozițiile art. 516 din Codul Civil în materia obligației de întreținere;

- Corelarea cuantumului contribuției datorate de persoana adultă sau susținătorii legali prin raportare la venitul net pe membru de familie.

Ulterior sesizării Avocatului Poporului, Ministrul muncii și justiției sociale a emis Ordinul nr. 623 din 2 mai 2017 pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1.887/2016 privind stabilirea contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susținătorii acestora și aprobarea Metodologiei de stabilire a nivelului contribuției lunare de întreținere datorate de adulții cu handicap asistați în centrele rezidențiale publice pentru persoane adulte cu handicap sau de susținătorii acestora, ordin ce a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 316 din 3 mai 2017.

Principalele modificări aduse Ordinului 1887 din 15 septembrie 2016, s-au referit la faptul că la calculul veniturilor realizate de persoana asistată și de susținătorii legali ai acesteia nu se iau în considerare:

- indemnizația pentru însoțitor care se acordă persoanelor încadrate în gradul I de invaliditate, indemnizația lunară acordată adultului cu handicap vizual grav pentru plata însoțitorului acordată în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- indemnizația lunară și bugetul personal complementar acordate în baza Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- indemnizația lunară acordată persoanelor cu handicap grav în baza art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare; ajutorul social acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;

- alocația pentru copii acordată în baza Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările și completările ulterioare și indemnizația de creștere a copilului."

La stabilirea cuantumului contribuției lunare de întreținere de plată în sarcina persoanelor asistate se procedează astfel:

a) din veniturile proprii lunare se deduc obligațiile legale de întreținere ale persoanei asistate, aflate în executare;

b) din suma rămasă se deduce 30%, care se lasă la dispoziția persoanei asistate, pentru cheltuieli personale, dar nu mai puțin de 300 lei în cazul persoanelor asistate care realizează venituri salariale;

c) suma rămasă se împarte la numărul membrilor de familie pe care persoana asistată îi întreține efectiv - soț, soție, copii (inclusiv persoana asistată), în măsura în care aceștia nu au venituri proprii și nu beneficiază de asistență socială în instituții rezidențiale de asistență socială, stabilindu-se în acest mod nivelul venitului mediu net lunar pe o persoană. Suma astfel rezultată reprezintă venitul net lunar care revine persoanei și se ia în calcul la stabilirea contribuției lunare de întreținere pentru care persoana asistată este obligată la plată.

(2) La stabilirea contribuției lunare de întreținere în sarcina persoanelor asistate care realizează venituri salariale, la contribuția lunară de întreținere stabilită la art. 1 din ordin, se aplică următoarele procente: în primul an 80%, în al doilea an 85%, în al treilea an 90%, în al patrulea an 95%, iar din al cincilea an 100%.

Printre modificările survenite asupra Ordinului nr. 623/2017, s-a prevăzut ca la calculul veniturilor realizate de persoana asistată și de însoțitorii legali ai acesteia să nu se iau în calcul, pe lângă cele stabilite inițial, nici indemnizația lunară acordată adultului cu handicap vizual grav pentru plata însoțitorului acordată în baza Legii nr. 448/2006, nici indemnizația lunară acordată

persoanelor cu handicap grav în baza art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 și nici alocația pentru copii acordată în baza Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, s-a stabilit ca venitul net lunar care revine persoanei și care se ia în calcul la stabilirea contribuției lunare de întreținere pentru care persoana asistată este obligată la plată, reprezintă suma rezultată din următorul calcul: din veniturile proprii lunare se deduc obligațiile legale de întreținere ale persoanei asistate aflate în executare, din suma rămasă se deduce 30 % dar nu mai puțin de 300 de lei care se lasă de dispoziția persoanei asistate; suma rezultată se împarte la numărul membrilor de familie pe care persoana asistată îi întreține efectiv - soț, soție, copii (inclusiv persoana asistată), în măsura în care aceștia nu au venituri proprii și nu beneficiază de asistență socială în instituții rezidențiale de asistență socială, stabilindu-se, în acest mod, nivelul venitului mediu net lunar pe o persoană.

*Aurelia Moise, consilier
Biroul contencios administrativ și juridic*

PRINCIPIUL DIVIZĂRII DE DREPT A PASIVULUI SUCCESORAL

„După decesul tatălui meu am rămas în calitate de moștenitori, eu și cea de-a doua soție a sa. În timpul vieții el a contractat un credit pentru achiziționarea mai multor utilaje agricole. Vă rog, să-mi comunicați, cum ar trebui să se împartă această datorie între noi moștenitorii și care sunt prevederile legale. Precizez că soția lui nu a contribuit cu nici un ban la achitarea ratelor după decesul tatălui, dar a afirmat că nu renunță la partea care i se cuvine din moștenire.” T.H. Hârlău, județul Iași

Din coroborarea art. 1155 alin. (1) cu art. 1114 alin. (2) din Codul civil, moștenitorii universali și cu titlu universal sunt ținuti să răspundă de pasivul succesoral numai cu bunurile din patrimoniul succesoral și numai proporțional cu cota fiecăruia. În vechea reglementare, moștenitorii (universali sau cu titlu universal), în cazul acceptării simple, răspundeau inclusiv cu patrimoniul lor propriu pentru acoperirea pasivului. Doar în cazul acceptării moștenirii sub beneficiu de inventar, ei răspundeau doar cu patrimoniul succesoral.

Prin „cota fiecăruia” se înțelege vocația la succesiune a moștenitorilor, și nu ceea ce ei au cules efectiv. Prin urmare, pasivul succesoral se divide de drept între succesorii în drepturi la data deschiderii succesiunii, adică nu se transmite în stare de indiviziune așa cum se întâmplă în cazul activului succesoral. De exemplu: dacă unui moștenitor îi revine o cotă de $\frac{1}{2}$ din masa succesorală, atunci el va fi urmărit pentru $\frac{1}{2}$ din pasivul succesoral sau dacă soțul/soția supraviețuitoare vine în concurs cu copilul, ei îi revine o cotă de $\frac{1}{4}$ din moștenire și copilului $\frac{3}{4}$.

Diviziunea de drept a pasivului succesoral între comoștenitori influențează dreptul de urmărire al creditorilor succesoralii. Astfel, aceștia vor trebui să își divizeze urmărirea, îndreptându-se împotriva fiecărui comoștenitor proporțional cu partea lui ereditară, și în consecință riscul insolvabilității unuia dintre coindivizari va fi suportat de către creditor, iar nu de ceilalți moștenitori.

Totuși, diviziunea de drept a pasivului succesoral proporțional cu cota dobândită nu este o regulă imperativă, de exemplu, defunctul poate menționa într-un legat suportarea unei anumite cheltuieli de către un moștenitor în întregime.

În conformitate cu prevederile art. 1155 alin. (2) din Codul civil, se acordă preferință creditorilor succesiunii și creditorilor ale căror creanțe provin din conservarea sau din administrarea bunurilor moștenirii ori s-au născut înainte de deschiderea moștenirii ca, înainte de efectuarea partajului succesoral, să poată cere să fie plătiți din bunurile aflate în indiviziune. Prin urmare, creditorii menționați pot cere înainte de efectuarea partajului, urmărirea bunurilor successorale, chiar aflate în indiviziune, fără a constitui un impediment diviziunea de drept a pasivului și faptul că plata datoriilor va fi suportată proporțional cu cota fiecăruia din moștenire. Totodată, ei pot solicita executarea silită a acestor bunuri.

Prin excepție, potrivit art. 1155 alin. (3) din Codul civil, principiul divizibilității de drept al pasivului succesoral nu se aplică în următoarele situații:

- când obligația este indivizibilă;
- când obligația are ca obiect un bun individual determinat ori o prestație asupra unui astfel de bun;
- când obligația este garantată cu o ipotecă sau cu o altă garanție reală, caz în care moștenitorul care primește bunul afectat de garanție va fi obligat pentru tot, însă în limita valorii acelui bun, iar participarea sa la restul pasivului moștenirii se reduce corespunzător;

- când unul dintre moștenitori este însărcinat, prin titlu, să execute singur obligația. În acest caz, dacă titlul îl reprezintă testamentul, scutirea celorlalți moștenitori constituie o liberalitate, supusă reducăunii dacă este cazul.

Potrivit art. 1157 alin. (1) din Codul civil, moștenitorul universal sau cel cu titlu universal, care a plătit din datoria comună mai mult decât partea sa, are un **drept de regres** împotriva celorlalți moștenitori. Acest drept poate fi exercitat numai pentru acea parte din datoria comună care revenea fiecăruia. Dacă unul dintre moștenitorii universali sau cu titlu universal este insolubil, partea sa din pasivul moștenirii se va împărți între toți ceilalți comoștenitori proporțional cu cota succesorală a fiecăruia.

Evitarea preluării unei datorii a defunctului se poate realiza prin renunțarea la moștenire. Declarația de renunțare se încheie în formă autentică la notar, iar pentru informarea terților, declarația de renunțare se va înscrie, pe cheltuiala celui care renunță la moștenire, în registrul național, ținut în format electronic, potrivit legii.

*Paula Iekel, expert
Biroul Teritorial Iași*

CONSIDERAȚII ASUPRA APLICĂRII UNOR DISPOZIȚII LEGALE NOI, LA SITUAȚII DE FAPT NĂSCUTE SUB IMPERIUL VECHILOR REGLEMENTĂRI

Potrivit **art. 5** din **Legea nr. 329/2003** privind exercitarea profesiei de detectiv particular, *poate dobândi calitatea de detectiv particular persoana care îndeplinește următoarele condiții:*

- a) are cetățenia română sau cetățenia unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene ori ale Spațiului Economic European;*
- b) posedă cel puțin studii medii și este absolventă a unei școli postliceale de detectivi sau a îndeplinit funcția de polițist ori lucrător în cadrul unor instituții publice cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice sau siguranței naționale ori este absolventă a unei instituții de învățământ superior;*
- c) este aptă din punct de vedere medical;*
- d) să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni săvârșite cu intenție;**
- e) nu desfășoară o activitate care implică exercițiul autorității publice;*
- f) a obținut avizul inspectoratului de poliție județean sau al Direcției generale de poliție a municipiului București, după caz;*
- g) a promovat examenul de atestare a calității de detectiv particular, conform prevederilor art. 7, ori deține un certificat de calificare în această profesie sau un atestat similar eliberat în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.*

Conform **art. 6** din același act normativ, pentru susținerea examenului de atestare a calității de detectiv particular, **cei interesați trebuie să depună** la inspectoratele de poliție județene sau, după caz, la Direcția generală de poliție a municipiului București **următoarele acte:**

- a) cerere;*
- b) curriculum vitae;*
- c) actul de stare civilă, în copie legalizată;*
- d) actul de studii, în copie legalizată;*
- e) actul de absolvire a unui curs de specialitate, în copie legalizată;*
- f) certificate medicale și de testare psihologică, eliberate de o unitate sanitară specializată, respectiv de un laborator autorizat;*
- g) certificat de cazier judiciar;**
- h) declarație din care să rezulte că îndeplinește condiția prevăzută la art. 5 lit. e);*
- i) dovada achitării tarifului pentru susținerea examenului de atestare a cunoștințelor, stabilit în conformitate cu dispozițiile legale.*

Totodată, **art. 7 alin. (1)** din Legea nr. 329/2003 dispune: Calitatea de detectiv particular se dobândește în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege și a examinării candidaților de către o comisie instituită la nivelul inspectoratului de poliție județean, respectiv al Direcției generale de poliție a municipiului București.

Prin **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2016** privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, s-au adus unele modificări la Legea nr. 329/2003, respectiv:

Art. 14 pct. VI - Legea nr. 329/2003 privind exercitarea profesiei de detectiv particular, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 12 martie 2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

"(2) **Îndeplinirea condiției** prevăzute la alin. (1) lit. d) **se verifică** de către inspectoratele de poliție județene sau, după caz, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București, **pe baza datelor și informațiilor cuprinse în evidențele specifice proprii.**"

2. La articolul 6, litera g) se abrogă.

În contextul acestor modificări legale, în practică, s-ar putea ivi ipoteza unei noi verificări a dosarelor și constatării unor situații care nu au fost avute în vedere inițial. Cu titlu de exemplu, menționăm **reabilitarea de drept**, caz în care s-ar aprecia că se impune aplicarea dispozițiilor **art. 8 alin. (1) lit. c)** din Legea nr. 329/2003.

Conform prevederilor **art. 8 alin. (1)** din Legea nr. 329/2003, *calitatea de detectiv particular încetează:*

a) *prin renunțare scrisă, care se depune la inspectoratul de poliție județean sau, după caz, la Direcția generală de poliție a municipiului București;*

b) *prin anularea atestatului în condițiile art. 23 alin. (2);*

c) **când persoana în cauză nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 5 lit. a) și c)-e).**

Or, reabilitarea este tocmai mijlocul legal prin care **încetează pentru viitor consecințele juridice ale unei condamnări**. Într-o exprimare mai largă, ce subliniază semnificația socială a instituției reabilitării, aceasta este modalitatea prin care foștii condamnați **se reintegrează**, pe plan juridic, **în societate**.

Reabilitarea se acordă acelor persoane care dovedesc că s-au îndreptat, că au avut o conduită ireproșabilă după data condamnării definitive și că săvârșirea infracțiunii nu a fost decât un accident regretabil. Reabilitarea înseamnă deplina reintegrare a foștilor condamnați în societate și trebuie să constituie un câștig atât pentru individul ce a fost condamnat, dar și pentru societate și politica penală a statului. Pentru individ trebuie să reprezinte ștergerea unei pete existente în viața lui și, totodată, un puternic stimulent al reeducării sale.

Cum s-ar mai putea realiza această funcție reeducativă a reabilitării, dacă tuturor persoanelor reabilite li s-ar interzice, pentru tot restul vieții, posibilitatea de a se reintegra în societate, cu toate consecințele ce implică această reintegrare, inclusiv accesul la anumite calități sau meserii ?!

Dacă fostul condamnat știe că nu mai există nicio posibilitate *reală* pentru înlăturarea consecințelor condamnării sale, scopul educativ al sancțiunii penale va fi într-o mare măsură *imposibil de atins*. Reabilitarea, oferind perspectiva înlăturării acestor consecințe, stimulează fostul condamnat, făcându-l să desfășoare o activitate licită, cinstită, să aibă un comportament ireproșabil. Redobândirea locului în societate reprezintă un obiectiv pentru individ și un câștig pentru societate, urmărindu-se astfel ca numărul persoanelor reintegrate să fie cât mai mare. Instituția reabilitării se întemeiază pe ideea profund umanistă că omul este perfectibil, educabil și reeducabil.

Reabilitarea, sprijinindu-se pe prezumția de îndreptare a fostului condamnat, poate fi pusă în aplicare numai în situația îndeplinirii condițiilor prevăzute în Codul penal. În anumite cazuri, prezumția de îndreptare i-a ființă prin trecerea unui anumit interval de timp în care acesta nu a mai săvârșit nicio faptă penală, operând reabilitarea de drept.

Este adevărat că reabilitarea nu șterge condamnarea. Aceasta rămâne o realitate judiciară ce nu poate fi desființată. **Reabilitarea, însă are ca efect încetarea, pentru viitor, a tuturor decăderilor, interdicțiilor sau incapacităților** ce rezultă din condamnarea sa. *Condamnarea* care a format obiectul reabilitării *nu este radiată din fișa de antecedente penale*, făcându-se totuși mențiune în această fișă că în privința condamnării a intervenit reabilitarea de drept.

În concluzie, mențiunea *reabilitat de drept la* **reprezintă** tocmai **încetarea, de la această dată, a decăderilor, interdicțiilor sau incapacităților** ce ar fi rezultat din condamnare.

Fiind o reglementare nouă, apreciem ca aceste dispoziții nu ar fi incidente în cazul persoanelor care la data susținerii examenului și dobândirii calității de detectiv particular, au depus toate înscrisurile **prevăzute de legea în vigoare, îndeplinind în acest mod toate cerințele legale.**

Prin urmare, **atestatele de detectiv particular au fost emise cu respectarea acestor dispoziții legale în vigoare la data eliberării.**

Un alt motiv pentru care nu s-ar putea impune aplicarea noilor reglementări se referă la **aplicarea în timp a legii civile.**

Cu privire la acest aspect, **art. 6 alin. (1)** din Codul civil dispune că *legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă. Alin. (2)* al aceluiași articol prevede că *actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.* Iar alin. (5) prevede că *dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.*

O atitudine contrară prevederilor legale mai sus menționate conduce la încălcarea **principiului neretroactivității legii civile noi.**

Așa cum rezultă din cele de mai sus, prin apariția Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, au fost aduse unele modificări la Legea nr. 329/2003, sub aspectul **verificării îndeplinirii condiției** referitoare la lipsa condamnărilor pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, **de către inspectoratele de poliție județene**, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în evidențele specifice proprii.

De reținut că ipoteza avută în vedere a fostă aceea potrivit căreia la data verificării îndeplinirii condițiilor necesare participării la examenul pentru dobândirea calității de detectiv particular, cât și la data susținerii acestui examen, persoanele au depus toate înscrisurile **prevăzute de legea în vigoare** la acel moment, acestea fiind **verificate de lucrătorii de poliție specializați tot prin raportare la normele legale în vigoare, acordând inclusiv avizul favorabil** susținerii examenului pentru dobândirea calității de detectiv particular. Prin urmare, **atestatele de detectiv particular, au fost emise cu respectarea acestor dispoziții legale în vigoare la data eliberării.**

În aceste condiții, apreciem că este contrar principiului neretroactivității legii civile ca un act normativ civil să fie aplicat unor situații juridice *vechi, anterioare intrării lui în vigoare*, și să producă efecte juridice opuse celor care s-au produs în cursul câtorva ani ca efect al aplicării corecte a legii în vigoare la data emiterii actului administrativ. Trecutul trebuie să scape aplicării legii civile noi, deoarece aceasta nu poate impune ca un fapt să aibă loc în conformitate cu dispozițiile ei decât după ce a intrat în vigoare. De altfel, subiectul de drept care ar încerca să țină seama de o eventuală lege viitoare, prin anticiparea conținutului acesteia, ar nesocoti legea aplicabilă în prezent și s-ar expune sancțiunilor ei.

Mai mult, **vocația legii noi de a infirma situațiile juridice anterioare ar crea nesiguranță în circuitul civil și ar insufla neîncredere în lege, întrucât ar dispărea orice putință de previzibilitate și de stabilitate.**

Laura Chițan, consilier
Biroul contencios administrativ și juridic

AVOCATUL POPORULUI, 20 DE ANI ÎN SLUJBA CETĂȚEANULUI

La 13 martie 1997, a fost adoptată Legea nr. 35 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, iar la 29 octombrie 1997, a fost aprobat de către Biroul Permanent al Senatului, Regulamentul de organizare și funcționare a instituției.

De la adoptarea legii sale, Avocatul Poporului este organizat și funcționează în România exercitând un mandat general de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora, în special, cu autoritățile administrației publice, valorificând tradiția și experiența clasicului ombudsman vest-european.

În majoritatea statelor lumii, instrumentul principal al ombudsmanului îl constituie autoritatea lui, puterea de a admonesta și critica, suportul major al opiniei publice, receptivitatea și sprijinul tuturor autorităților publice.

Indiferent de modul și denumirea sub care instituția ombudsman-ului a fost reglementată de către fiecare stat în parte, rolul ombudsmanului este, în accepțiunea clasică, acela de apărător al drepturilor persoanelor în raporturile acestora cu autoritățile publice, iar mijloacele de exercitare ale acestui mandat general variază de la stat la stat.

În perioada 20-22 septembrie 2017, Avocatul Poporului a fost gazda a patru evenimente cu participare internațională, organizate în contextul celei de-a 20-a Aniversări de la înființarea instituției.

Seria de evenimente a debutat în după-amiaza zilei de 20 septembrie, când instituția Avocatul Poporului, în colaborare cu Institutul European al Ombudsmanului, a organizat întrunirea *Consiliului de administrație al Institutului European al Ombudsmanului*.

Evenimentele s-au desfășurat la Palatul Parlamentului – Sala C.A. Rosetti.

În data de 21 septembrie au avut loc două evenimente, și anume:

- *Adunarea Generală a Institutului European al Ombudsman-ului*, organizată de instituția Avocatul Poporului, în colaborare cu Institutul European al Ombudsmanului. În cadrul Adunării generale a EOI, domnul Dieter Burgard a fost reales în funcția de președinte al Institutului European al Ombudsmanului. De asemenea, și ceilalți membri ai Consiliului de administrație al EOI, printre care și domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, au fost realesi.

- *Evenimentul aniversar 20 de ani de la înființarea Instituției Avocatul Poporului*

La evenimentul aniversar ne-au onorat cu prezența înalți demnitari ai statului român, lideri ai organizațiilor internaționale ale Ombudsmanului, peste 70 de ombudsmani naționali (Irlanda, Austria, Malta, Moldova, Ungaria, Lituania, Moldova, Turcia, Belgia, Armenia, Azerbaidjan, Letonia, Grecia) și regionali din diverse state ale Uniunii Europene, Europa în general (de vest, centrală, de est) și din Asia, foștii Avocați ai Poporului, parlamentari, reprezentanți ai corpului diplomatic, profesori universitari, reprezentanți ai societății civile.

Cuvântul de deschidere la evenimentul aniversar a fost adresat de domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului.

Printre înalții demnitari care au adresat mesaje cu ocazia Aniversării a 20 de ani de la înființarea Instituției Avocatul Poporului, amintim: domnul Călin Constantin Anton Popescu Tăriceanu, președintele Senatului, domnul prof.univ.dr. Valer Dorneanu, președintele Curții Constituționale, domnul prof.univ.dr. Tudorel Toader, ministrul justiției; doamna jud. Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție; doamna jud. Mariana Ghena, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, doamna Gabriela Firea, primar general al Municipiului București, domnul Augustin Lazăr, procuror general Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, domnul Laurențiu Ștefan, consilier prezidențial – a prezentat mesajul Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, doamna Ramona Chirilă Lohan, consilier de stat – a prezentat mesajul domnului Mihai Tudose, prim-ministru; Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, episcop vicar patriarhal – a prezentat mesajul, Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Preasfințitul Cornel Damian, episcop auxiliar de București – a prezentat mesajul Înalț Preasfințitului Ioan Robu, Arhiepiscop Mitropolit de București.

De asemenea, au adresat mesaje: domnul Peter Tyndall, președintele Institutului Internațional al Ombudsmanului, Ombudsmanul din Irlanda, domnul Dieter Burgard, președintele Institutului European al Ombudsmanului și Ombudsman al Bürgerbeauftragter Rheinland-Pfalz; domnul Marc Bertrand, președintele Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni și Ombudsman al Walloniei, doamna Catherine de Bruecker, vicepreședinte al Institutului Internațional al Ombudsmanului Europa și Ombudsman Federal Belgia, dr. Josef Siegele, secretar general al Institutului European al Ombudsmanului și domnul Mihail Cotorobai, Avocatul Poporului din Republica Moldova.

Ne-au onorat prin prezența acestora, foștii Avocați ai Poporului: domnul Paul Mitroi, Avocatul Poporului între 1997-2001, domnul prof.univ.dr. Ioan Muraru, Avocatul Poporului între 2001-2011, domnul prof.univ.dr. Gheorghe Iancu, Avocatul Poporului 2011-2012 și domnul prof.univ.dr. Anastasiu Crișu, Avocatul Poporului 2013. Cu această ocazie, au adresat mesaje domnul Paul Mitroi și domnul prof.univ.dr. Ioan Muraru.

La aniversare au mai participat și: domnul Robert Marius, Cazanciuc, președintele Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări din Senatul României, domnul Daniel Constantin Horodniceanu, procuror șef DIICOT, doamna Ancuța Geanina Opre, președintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal; domnul academician Victor Spinei, vicepreședintele Academiei Române, domnul Kelemen Hunor, președintele UDMR, domnul av. Ion Dragne, decanul Baroului București.

Totodată, i-am avut alături și pe importanți reprezentanți ai unor ONG-uri și ai societății civile: domnul Octav Bjoza, președintele AFDPR, domnul dr. Aurel Vainer, președintele Federației Comunităților Evreiești din România Cultul Mozaic, domnul dr. Gheorghe Borcean, președintele Colegiului Medicilor din România; domnul Dumitru Costin, președintele Blocului Național Sindical, domnul Marius Ovidiu Nistor, președintele Federației Sindicatelor din Educație „SPIRU HARET”, doamna Gabriela Alexandrescu, președintele executiv al Organizației Salvați Copiii, domnul Bogdan Simion, președintele FONPC, doamna Aida Boldeanu, Colegiul Asistenților Sociali, doamna av. Raluca Andrei, FACIAS, domnul Pavel Grigore, CNRR.

La evenimentul aniversar au participat, alături de adjuncții Avocatului Poporului, colegii de la sediul central al instituției Avocatul Poporului și reprezentanții birourilor teritoriale și ai centrelor zonale.

Seria de evenimente a fost încheiată în data de 22 septembrie, cu o Conferință internațională privind drepturile omului, organizată de Institutul European al Ombudsmanului în colaborare cu instituția Avocatul Poporului.

Conferința a fost organizată pe două sesiuni de lucru, prima sesiune cu tema *Independența politică a Ombudsmanului în viitor*, cea de-a doua sesiune cu tema *Rolul Ombudsmanului în eliminarea discriminării*.

Sesiunea 1 - *Independența politică a Ombudsmanului în viitor* a fost prezidată de prof. Dragan Milkov, care a prezentat lucrarea *Prezumții ale independenței Ombudsmanului*.

În cadrul acestei sesiuni au avut intervenții: Dieter Burgard - *Independența politică a ombudsmanilor*; Tatjana Merzljakova - *ONG-urile și societatea civilă ca sprijin pentru activitățile Ombudsmanului*; Alexander Sungurov - *Independența politică a institutului ombudsmanului în Rusia contemporană*; prof.univ.dr. Anastasiu Crișu - *Câteva considerații cu privire la atribuțiile Avocatului Poporului*; Antonia Fioderlisi - *Independența politică a Ombudsmanului în Italia*; Slavica Dimitrevska - *Funcționarea independentă a instituției Ombudsman în Macedonia*; Vittorio Gasparrini - *Independența politică a Ombudsmanului în viitor*.

Sesiunea 2 - *Rolul Ombudsmanului în eliminarea discriminării* a fost prezidată de domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului.

În cadrul acestei sesiuni au avut intervenții: prof. Elmira Suleymanova - *Egalitatea în drepturi și rolul Ombudsmanului din perspectiva obiectivelor dezvoltării durabile*; Gabriele Morandell - *Obligațiile procurorului din Tirolul de Sud de a proteja minoritatea lingvistică în Tirolul de Sud*; Gyula Bandi - *Rolul Ombudsmanului în eliminarea discriminării față de generațiile viitoare - cu dimensiuni internaționale*; Arman Tatoyan - *Rolul Ombudsmanului în eliminarea*

discriminării; Simon Matthijssen - Descrierea tipurilor de discriminare: directă, indirectă și hărțuire - Analiză - posibile acțiuni ale Ombudsmanilor.

După fiecare sesiune de lucru au fost adresate întrebări de către participanții la conferință.

La finalul conferinței, am avut privilegiul de a-l avea alături de noi, ca distins oaspete și vorbitor, pe domnul Emil Constantinescu, președinte al României în perioada 1996-2000.

Domnia sa a avut o intervenție referitoare la *Experiența tranziției de la dictatură la democrație în Europa de Est*, ocazie cu care a punctat mai multe aspecte, printre care amintim: promovarea anumitor acte normative în sensul stabilirii supremației legii, lupta împotriva corupției, modernizarea instituțiilor statului și un sistem legislativ clar, aplicat cu fermitate, inclusiv în materia dreptului de proprietate.

Cele patru evenimente organizate în perioada 20-23 septembrie 2017, de Avocatul Poporului, au fost menite să întărească poziția instituției în plan internațional și să genereze un amplu schimb de experiență, benefic întăririi scopului pentru care a fost înființat Avocatul Poporului: apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raport cu instituțiile și autoritățile publice.

În plus, acestea au marcat cea de-a 20-a *Aniversare de la înființarea Instituției Avocatul Poporului*, instituție de rang constituțional, consacrată la nivel internațional sub denumirea de Ombudsman.

Evenimentele au beneficiat și de o acoperire mediatică importantă și vizibilitate internațională, aceste aspecte fiind reflectate atât în media audio-vizuală, cât și în cea scrisă.

Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare

COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul al III-lea al anului 2017

Statistic, activitatea instituției Avocatul Poporului în **Trimestrul al III-lea** al anului 2017, se prezintă astfel:

Au fost acordate **2890 audiențe**, dintre care **274** la sediul central și **2616** la birourile teritoriale.

De asemenea, au fost soluționate, potrivit competenței legale, **2339 petiții**. Dintre acestea, **771** petiții au fost soluționate de către birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Craiova, Cluj-Napoca, Galați, Iași, Suceava, Oradea, Pitești, Ploiești, Târgu-Mureș și Timișoara, restul de **1568** fiind soluționate la sediul central.

Au fost efectuate **35 anchete**, privind: **dreptul de proprietate privată și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la: Primăria comunei Ungureni, județul Bacău; **protecția persoanelor cu handicap și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Primăria comunei Berești Bistrița, județul Bacău, Primăria Dărmănești, județul Bacău și Primăria Municipiului Buzău; **dreptul de proprietate privată și dreptul de petiționare**, la: Primăria comunei Părău, județul Brașov și Primăria comunei Șinca, județul Brașov; **dreptul la ocrotirea sănătății**, la: Penitenciarul Craiova, Penitenciarul Bacău, Penitenciarul Drobeta Turnu-Severin și Penitenciarul Slobozia; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății**, la: Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova și Complexul Integrat de Servicii Sociale pentru Adulți "Sf. Ioan" din Municipiul București; **dreptul la pensie și dreptul de petiționare**, la Casa Județeană de Pensii Bihor; **accesul liber la justiție și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Penitenciarul Ploiești; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și protecția persoanelor cu handicap**, la: Unitatea de Asistență Medico-socială „Carmen Sylva” Broșteni, Primăria orașului Broșteni, județul Suceava și Direcția de Sănătate Publică Suceava; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la ocrotirea sănătății**, la Spitalul Clinic de Pediatrie Sibiu; **dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la muncă**, la Colegiul Național „A.I. Cuza” Galați; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică**, la: Penitenciarul Codlea, Penitenciarul Suceava; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la un nivel de trai decent**, la Instituția Prefectului Județului Suceava; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică**, la Penitenciarul Târgu-Jiu, Penitenciarul Craiova, Penitenciarul Arad, Penitenciarul Timișoara, Penitenciarul Găești, Penitenciarul Târgșor, Penitenciarul București-Rahova și Penitenciarul București-Jilava; **dreptul la învățătură**, la Penitenciarul Giurgiu; **dreptul la un nivel de trai decent**, la Penitenciarul Poarta Albă; **dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Autoritatea Națională pentru Cetățenie; **dreptul de proprietate privată**, la Instituția Prefectului Județului Teleorman și **dreptul la un mediu sănătos**, la Primăria Sectorului 1 București.

Pe lângă o serie de anchete desfășurate, **Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție** a efectuat **24 vizite în locuri de detenție**, și anume, la: Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Harghita, Centrul pentru persoane vârstnice Baia Sprie, județul Maramureș și Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Șomcuta Mare, județul Maramureș, având ca obiective verificarea tratamentului persoanelor aflate în centru, sub aspectul verificării condițiilor de cazare, asistenței medicale, sociale și psihologice; Centrul rezidențial pentru copilul

care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal Târgu Frumos, județul Iași, Căminul de bătrâni Sfântul Iosif Iași, județul Iași, Centrul de Recuperare și reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni, județul Neamț și Centrul de reținere și triere din cadrul Poliției de Frontieră Rădăuți Prut, județul Botoșani, având ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate; Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Rădăuți, județul Suceava, având ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate, a implementării recomandărilor transmise ca urmare a vizitei efectuate în data de 19.08.2016, precum și a asistenței medicale, psihologice și sociale; Penitenciarul Mioveni, Centrul de plasament destinat protecției rezidențiale a copiilor cu dizabilități Târgu-Jiu, județul Gorj și Penitenciarul Spital București-Rahova, având ca obiectiv verificarea condițiilor de cazare, tratamentul aplicat persoanelor private de libertate, modul cum sunt respectate drepturile acestora, precum și discuții cu persoanele private de libertate și personalul unității; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 București, Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” și Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 10 București având ca obiectiv verificarea informațiilor privind cazul unor persoane suspecte de TBC care sunt încarcerate în centre de reținere și arest preventiv din București; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 3 București, având ca obiectiv verificarea respectării drepturilor persoanelor private de libertate referitoare la informarea unui terț cu privire la reținerea/arestarea sa, accesul la un avocat și accesul la un medic; Centrul de primire în regim de urgență „Sf. Maria” din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Călărași, Căminul de bătrâni „Sf. Dumitru” Voluntari, județul Ilfov, Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică pentru persoane adulte cu handicap Nedelea, județul Prahova, Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil București, Centrul de Cazare a Străinilor luați în Custodie Publică Otopeni, Spațiile închise aflate în Str. Tudor Gociu nr. 24A, Sector 4, București și Căminul pentru persoane vârstnice „Acad. Nicolae Cajal” din Municipiul București, având ca obiectiv verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat beneficiarilor; Poliția Sector 4 București – Secția 26 Poliție, având ca obiectiv verificarea tratamentului aplicat persoanelor reținute sau private de libertate, custodiate de Secția 26 Poliție și Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Bălăceanca, având ca obiectiv verificarea implementării recomandărilor formulate în urma vizitei efectuate în anul 2016.

Echipele de vizitare au fost formate din reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, ai asociațiilor profesionale și ai ONG-urilor cu care instituția Avocatul Poporului a încheiat protocoale de colaborare.

Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu în 40 de cazuri**, ca urmare a informațiilor apărute în mass-media.

Au fost emise **8 recomandări**, adresate: directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu privire la *respectarea dreptului la ocrotirea sănătății și asigurarea asistenței medicale, în cazul deținuților aflați în stare medicală gravă*; primarului comunei Sanislău, județul Satu Mare, referitoare la *respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul de proprietate privată, respectiv dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*; primarului comunei Poenarii Burchii, județul Prahova, privind *dreptul la informație*; primarului orașului Dărmănești, județul Bacău, referitoare la *respectarea dreptului la protecție a persoanei cu handicap și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică*; primarului comunei Tălpași, județul Dolj, referitoare la *respectarea art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, a art. 29 din Constituție privind libertatea de conștiință, respectiv art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau*

libertăți; primarului comunei Ungureni, județul Bacău, referitoare la respectarea dreptului de proprietate privată; primarului comunei Recea, județul Brașov, referitoare la nerespectarea prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România; directorului Penitenciarului Tulcea, referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru reducerea supraaglomerării, asigurarea condițiilor de detenție conform Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, sesizarea Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la necesitatea actualizării, în raport cu rata inflației, a valorilor financiare actualizate alocate normelor de hrană ale persoanelor private de libertate, elaborarea documentelor interne în acord cu dispozițiile legale.

A fost **ridicăată direct** de Avocatul Poporului **o excepție de neconstituționalitate**, referitoare la prevederile art. 68 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată.

Au fost formulate, la solicitarea Curții Constituționale, **350 puncte de vedere privind excepțiile de neconstituționalitate**.

Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și
comunicare

București, 13 octombrie 2017

FIȘĂ DE CAZ
- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului -

***Încălcarea dreptului la protecție a persoanelor cu handicap și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 50 și art. 52 din Constituție)***

Petenta a sesizat Biroul Teritorial Suceava, susținând că s-a adresat Primăriei comunei Grănicești, județul Suceava, cu o cerere prin care solicita angajarea ca asistent personal al fiului său, persoană cu handicap grav, potrivit certificatului de încadrare în grad de handicap eliberat de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Suceava.

Primăria comunei Grănicești, județul Suceava, i-a comunicat petentei că „datorită insuficienței veniturilor, instituția nu poate finanța salarizarea asistenților personali, primăria neavând aprobate în bugetul anului 2016 sume cu această destinație”.

Petenta considera răspunsul primit un abuz, întrucât autoritatea publică locală, trebuie să respecte dispozițiile art. 35, art. 39 și ale art. 40 alin. (1) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată cu modificările și completările ulterioare.

În urma demersurilor întreprinse, autoritatea nu a înțeles că are obligația angajării asistentului personal al persoanei încadrate în grad de handicap grav, motiv pentru care, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 24 din 12 iunie 2017.

Urmare a recomandării emise, Primăria comunei Grănicești, județul Suceava, ne-a comunicat că prin Dispoziția primarului s-a dispus încheierea contractului individual de muncă, pe durată nedeterminată al petentei, sens în care a anexat copia acesteia. Dosar nr. 367/2016

***Încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății și a dreptului la
protecție a persoanelor cu handicap
(art. 34 și art. 50 din Constituție)***

Petentul ne-a sesizat în legătură cu faptul că este persoană cu handicap, gradul II. A demisionat de la locul de muncă avut, întrucât boala i s-a agravat, și ca urmare a depus în data de 04.04.2017, dosarul la Biroul de expertiză a capacității de muncă din Municipiul Tulcea, pentru stabilirea dreptului la pensie de boală. De la acest birou i s-a spus că dosarul său nu poate fi soluționat și că poate dura 8-9 luni de la depunere, pe motiv că Tulcea nu are medic de specialitate.

Petentul susținea că venea un medic la Tulcea, lunar, trimis din alte județe, însă în martie și aprilie nu a venit niciun medic. De asemenea, menționa că la Tulcea sunt foarte multe dosare nesoluționate din această cauză și ca urmare nici dosarul său nu poate fi soluționat într-un termen rezonabil, în vederea depunerii la Casa Județeană de Pensii Tulcea pentru emiterea deciziei și punerea în plată.

Față de cele expuse de petent, s-au efectuat demersuri atât la Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă, cât și la Casa Județeană de Pensii Tulcea. Ca urmare a intervenției noastre ni s-au comunicat următoarele: ambele instituții cunosc situația

deosebită în care se află C.J.P Tulcea din lipsă de personal - medici specializați în expertiza capacității de muncă. Institutul Național de Expertiză *Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă* a asigurat continuitatea activității în acest județ în ultima perioadă și o va face în continuare, prin detașarea lunară a unui medic specialist pentru rezolvarea activității curente. Sunt dificultăți în activitatea și prelungirea termenelor de expertizare, însă ne asigură de toată implicarea lor astfel încât solicitanții să nu aibă de suferit și dosarele să fie soluționate într-un termen rezonabil. Dosar nr. 168/2017

Încălcarea dreptului de petiționare și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 și art. 51 din Constituție)

Petenta ne-a sesizat în legătură cu faptul că, în calitate de membru al asociației de proprietari, a solicitat Primăriei Municipiului Constanța prin numeroase adrese, regimul juridic pentru două construcții (coș fum și cameră vas expansiune), componente ale fostei centrale termice, abandonate în prezent, ca urmare a schimbării procesului de producere a agentului termic prin înființarea S.C. ELECTROCENTRALE S.A. Constanța și transformarea centralelor termice în puncte termice.

Petenta susținea că asociația de proprietari nu este proprietara de drept a acestor construcții și nici nu poate asigura sursa financiară pentru întreținerea și repararea acestor construcții, iar demolarea camerei vasului de expansiune (amplasată pe terasa blocului peste etajul 8) nu poate fi efectuată înainte de stabilirea proprietarului.

Mai mult, petenta menționa pericolul pe care îl reprezintă coșul de fum aferent centralei termice dezafectate, care este într-un stadiu avansat de degradare, existând riscul prăbușirii și considera că Primăria Municipiului Constanța ar trebui, ca printr-o Hotărâre de Consiliu Local să clarifice proprietarul acestei construcții și eventualele demersuri necesare în vederea casării și demolării acestora, așa cum au înțeles să procedeze alte unități administrativ teritoriale din România, atunci când au fost semnalate cu astfel de cazuri (a se vedea cazul din Municipiul Bacău).

Primăria Municipiului Constanța a răspuns asociației de proprietari că aceste construcții reprezintă un bun aflat în coproprietate forțată a proprietarilor blocului din structura căruia acestea fac parte, fără a preciza regimul juridic al construcției și măsurile de întreprins pentru concretizarea, înregistrarea în fapt a dreptului de proprietate.

Acest răspuns a fost contestat de către asociația de proprietari, iar petenta susține că nu s-a primit răspuns.

Au fost solicitate informații Primăriei Municipiului Constanța în legătură cu cele sesizate.

Primăria Municipiului Constanța a solicitat un punct de vedere de la SC Proiect SA. și i s-a comunicat faptul că fundația coșului de fum este comună cu fundația din beton armat a blocului, cele două realizându-se simultan, prin glisare.

1. O.C.P.I Constanța a comunicat faptul că imobilul situat în Constanța are alocat numărul cadastral vvvv/C1, înscris în cartea funciară colectivă vvvvn, IE nnn/C1. Potrivit planului de amplasament care a stat la baza intabulării imobilului înscris în cartea funciară colectivă 3268, IE vvvvv/C1, imobilul este reprezentat de întregul bloc, cu o suprafață construită de 699,30 mp, inclusiv coșul de fum.
2. Referitor la legislația aplicabilă, la art. 565 Cod civil se prevede „În cazul imobilelor înscrise în cartea funciară, dovada dreptului de proprietate se face cu extrasul de carte funciară,, iar la art. 649 alin. (2) se prevede: coșurile de fum și de aerisire precum și spațiile

pentru spălătorii sunt considerate părți comune, exclusive pentru coproprietarii care utilizează aceste utilități în conformitate cu proiectul clădirii.

Concluzionând, Primăria Municipiului Constanța, comunicat că își menține punctul de vedere exprimat anterior, în sensul că nu poate prelua proprietatea coșului de fum, indicând temeiul legal în baza căruia se poate realiza modificarea cadastrului, respectiv: Codul civil, Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996, Ordinul ANCPI nr. 700/2004, privind aprobarea Regulamentului de avizare recepție și înscriere în evidențele de cadastru și carte funciară. Dosar nr. 496/2017

***Încălcarea dreptului la protecția a persoanei cu handicap și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 50 și art. 52 din Constituție)***

Petenta a solicitat sprijinul Biroului Teritorial Bacău în vederea angajării ca asistent personal pentru sora sa, încadrată în gradul grav de handicap.

Din cele relatate de petentă și din examinarea documentelor prezentate a rezultat că printr-o cerere înregistrată la Primăria comunei Berești-Bistrița, a solicitat angajarea ca asistent personal pentru sora sa, încadrată în gradul grav de handicap. La cererea de angajare petenta a anexat și acordul emis în acest sens de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău.

Petenta susținea că până la data sesizării Biroului Teritorial Bacău nu a fost emisă dispoziția de angajare, autoritatea sesizată tergiversând, nejustificat, emiterea actului administrativ.

Ca urmare a demersului efectuat, Primăria comunei Berești-Bistrița a comunicat că, la acel moment, nu poate proceda la angajarea ca asistent personal a petentei, motivat de faptul că nu dispune de fondurile necesare și că cererea urma să fie avută în vedere la rectificarea bugetului comunei.

Având în vedere tergiversarea soluționării cererii formulate de petentă și nerespectarea de către autoritatea locală a prevederilor art. 35 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în conformitate cu care persoana cu handicap grav are dreptul, în baza evaluării sociopsihomedicale, la un asistent personal, experții din cadrul Biroului Teritorial Bacău au efectuat o anchetă la Primăria comunei Berești-Bistrița. Experții Biroului Teritorial Bacău au informat reprezentanții autorității sesizate cu privire la prevederile legale aplicabile în cauză și cu privire la obligațiile care îi revin în ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu handicap, atrăgând atenția și asupra faptului că în conformitate cu dispozițiile art. 100-1 lit. c) din Legea nr. 448/2006, nerespectarea de către primăriile în a căror rază teritorială își are domiciliul sau reședința, persoana cu handicap grav, a prevederilor art. 44, respectiv, refuzul de a angaja și salariza asistentul personal în condițiile legii, constituie contravenție și se sancționează cu amendă.

Din documentele prezentate spre examinare, a rezultat că la data de 5 iulie 2017, în evidența Primăriei comunei Berești-Bistrița se aflau 13 persoane încadrate cu grad grav de handicap, șase copii și șapte adulți, dintre care, doar o persoană beneficia de asistent personal, restul fiind beneficiari ai indemnizației de handicap.

Din discuțiile purtate cu reprezentanții primăriei, a rezultat că au existat mai multe persoane cu handicap grav, adulte, care ar fi optat pentru angajarea unui asistent personal, însă din cauza lipsei fondurilor necesare plății salariilor, cererile nu au fost soluționate.

În acest context și având în vedere reglementările legale în vigoare, în conformitate cu care finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav, acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006, se asigură integral de la bugetul de stat, am solicitat reprezentantului pe probleme de asistență socială să analizeze posibilitatea de a informa persoanele interesate cu privire la posibilitatea de a opta pentru angajarea unui asistent personal, urmând ca la următoarea ședință de Consiliu Local să se facă rectificarea bugetului local și în baza noilor cereri de angajare înregistrate.

Reprezentanții autorității locale au fost de acord cu propunerile formulate, Primăria comunei Berești-Bistrița ne-a informat că cererea formulată de petentă a fost soluționată favorabil, aceasta fiind angajată ca asistent personal al sorei sale, începând cu data de 1 august 2017.

Conform celor comunicate de autoritatea sesizată, în cursul lunii iulie 2017 au fost purtate discuții cu aparținătorii/reprezentanții legali ai persoanelor cu handicap grav, aceștia fiind informați cu privire la posibilitatea trecerii de la indemnizația de handicap la angajarea unui asistent personal.

Potrivit celor comunicate, prin H.C.L. nr. 31 din 28 iulie 2017, a fost aprobată rectificarea bugetului local, fiind suplimentat bugetul alocat salariilor asistenților personali, iar prin H.C.L. nr. 37 din 28 iulie 2017, a fost aprobat numărul posturilor de asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav pentru anul 2017, fiind aprobate un număr de 5 posturi, în funcție de numărul de cereri înregistrate. Dosar nr. 163/2017

***Încălcarea dreptului de proprietate privată și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 44 și art. 52 din Constituție)***

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Bacău în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului de proprietate privată și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 44 și art. 52 din Constituție.

Anterior, petentul a mai sesizat Biroul Teritorial Bacău, iar pentru soluționarea petiției sale s-au efectuat demersuri la Primăria comunei Ungureni, județul Bacău.

În esență, petentul a precizat că, deși a făcut numeroase demersuri, autoritatea locală nu i-a soluționat cererea de reconstituire a dreptului de proprietate pentru o suprafață de 2,78 ha teren agricol, respectiv 4,78 ha teren cu vegetație forestieră.

Ca urmare a demersului Biroului Teritorial Bacău, Primăria comunei Ungureni a comunicat că în vederea soluționării situației relatate de petent, acesta ar fi fost invitat la sediul autorității locale, însă petentul nu ar fi dat curs invitației. Având în vedere cele comunicate de autoritatea sesizată, am recomandat petentului să se prezinte la Primăria comunei Ungureni pentru clarificarea situației, iar în cazul în care cererea de reconstituire a dreptului de proprietate nu va fi soluționată, să revină cu o petiție la Biroul Teritorial Bacău.

Petentul s-a prezentat la Biroul Teritorial Bacău, precizând că răspunsul comunicat de Primăria comunei Ungureni, județul Bacău reprezintă doar o nouă tergiversare a soluționării cererii sale de reconstituire a dreptului de proprietate privată și că autoritatea locală i-ar fi solicitat să întocmească pe propria cheltuială documentația cadastrală.

Având în vedere această situație, am solicitat Primăriei comunei Ungureni, județul Bacău, informații cu privire la stadiul soluționării cererii petentului.

Autoritatea sesizată a comunicat că pentru soluționarea situației sunt necesare întocmirea planului parcelar, avizat de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară și a planului de încadrare în

zonă, întocmite în format STEREO 70, de către o persoană sau firmă specializată în măsurători topografice. În aceeași adresă, autoritatea locală preciza că la acea dată, nu dispunea de aparatură, personalul și resursele financiare necesare efectuării măsurătorilor, fără a face dovada vreunui demers realizat în acest sens.

Față de susținerile autorității locale, potrivit cărora aceasta nu dispune de aparatură, personalul și resursele necesare pentru efectuarea măsurătorilor, experții din cadrul Biroului Teritorial Bacău au efectuat o anchetă la Primăria comunei Ungureni, județul Bacău.

Din informațiile puse la dispoziție de autoritatea locală, organigrama aparatului de specialitate al Primarului comunei Ungureni cuprinde un compartiment de cadastru, cu un post de referent, care, în prezent, este vacant.

În ceea ce privește efectuarea măsurătorilor cadastrale, între Primăria comunei Ungureni și S.C. xxxxxxxx S.R.L. Bacău a fost încheiat un contract de prestări servicii, însă activitatea a fost sistată motivat de faptul că autoritatea locală nu a primit de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău sumele aferente finanțării lucrărilor de înregistrare sistematică.

Ulterior, printr-o adresă înregistrată la Biroul Teritorial Bacău, Primăria comunei Ungureni a precizat că la data de 15 iunie 2017, O.C.P.I Bacău a înștiințat autoritatea locală cu privire la alocarea unei sume maxime de 150 mii lei, destinată finanțării lucrărilor de înregistrare sistematică, dar că până la acea dată nu s-au efectuat viramente către UAT Ungureni, județul Bacău.

Pentru clarificarea situației, Biroul Teritorial Bacău a solicitat informații de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău, care a precizat că pentru a beneficia de suma de 150 mii lei destinată finanțării lucrărilor de înregistrare sistematică, UAT Ungureni ar fi trebuit să solicite în termen de 45 de zile de la primirea adresei, încheierea unui nou contract de finanțare, însă acest lucru nu s-a întâmplat, astfel că la finalul lunii iulie 2017, a expirat perioada în care ar fi putut fi încheiat contractul de finanțare.

Față de cele comunicate de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Bacău și având în vedere gestionarea defectuoasă a procedurilor de accesare a fondurilor destinate efectuării lucrărilor de înregistrare sistematică, apreciind că sunt încălcate prevederile art. 44 și ale art. 52 din Constituție, atât în ceea ce privește cererea petentului, cât și a celorlalți potențiali beneficiari ai acestor lucrări, a fost emisă Recomandarea nr. 35 din 1 septembrie 2017 prin care, Avocatul Poporului a solicitat primarului comunei Ungureni, județul Bacău, să dispună de îndată măsuri pentru obținerea fondurilor necesare realizării lucrărilor de înregistrare sistemică și totodată să ia măsurile legale ce se impun pentru întocmirea documentației necesare reconstituirii dreptului de proprietate privată și înaintarea acesteia către Comisia Județeană Bacău. Dosar nr. 95/2017

***Încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății
(art. 34 din Constituție)***

Biroul Teritorial Oradea s-a sesizat din oficiu ca urmare a articolului apărut în Gazeta de Nord-Vest în data de 28 septembrie 2016, în care se relatează că prin robinetele sâtmărenilor curge apă infestată cu E-coli sau, cel puțin, așa a dat de înțeles Direcția de Sănătate Publică Satu Mare, care atrăgea atenția după ce bacteria E-coli a fost identificată în mai multe surse de aprovizionare în masă cu apă a populației, iar Oficialii Direcției de Sănătate Publică susțineau că bacteria a apărut pentru că produsele de dezinfecție au fost expirate, nu s-a respectat programul de tratare a apei, respectiv lipsa stației de dezinfecție automată.

Pentru verificarea informațiilor din mass-media s-a dispus efectuarea unei anchete la Direcția de Sănătate Publică Satu Mare.

După efectuarea anchetei, Avocatul Poporului a emis Recomandarea cu nr. 22/2017 referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la ocrotirea sănătății, prevăzut de art. 34 din Constituție, adresată directorului Direcției de Sănătate Publică Satu Mare, în vederea luării măsurilor necesare pentru:

- supravegherea și monitorizarea în continuare a calității apei potabile;
 - continuarea acțiunilor de inspecție sanitară de stat la nivelul unităților de producție și distribuție a apei potabile;
 - urmărirea remedierii neconformităților înregistrate prin recomandări și sancțiuni contravenționale;
 - informarea consumatorilor despre posibilele efecte asupra sănătății și despre măsurile suplimentare ce trebuie adoptate, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, dacă acestea se impun.
- Directorul Direcției de Sănătate Publică Satu Mare și-a însușit Recomandarea. Dosar nr. 383/2016

***Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 52 din Constituție)***

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Oradea, în privința pretensei încălcări a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzut de art. 52 din Constituție.

Petentul contesta Hotărârea Consiliului Local Turulung cu privire la intabularea unei case de locuit cu grajd de tauri și teren aferent de 2796 mp din următoarele motive:

- în anul 1964, Direcția Sanitar Veterinară Satu Mare a efectuat lucrări de transformare a grajdului de tauri în dispensar veterinar necesar medicului veterinar pentru desfășurarea acțiunilor sanitar veterinare de stat în, suma de xxx lei.

- în cursul anului 1999, dispensarul veterinar a fost concesionat de petent. Cabinetul veterinar este proprietatea Agenției Domeniilor Statului, unde petentul și-a plătit redevența anuală.

Față de aspectele sesizate, Biroul Teritorial Oradea s-a adresat inițial, Primăriei comunei Turulung.

Primăria comunei Turulung ne-a comunicat faptul că nu cunoaște în baza căror acte a fost concesionat de către petent dispensarul medical, respectiv pe ce bază a intrat în inventarul Direcției Sanitar Veterinare.

Drept urmare, în vederea clarificării unor aspecte, ne-am adresat DSV Satu Mare, iar ulterior, am sesizat Instituția Prefectului Satu Mare.

Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Satu Mare ne-a comunicat faptul că imobilele clădire și teren, aparținând CSV Turulung, au intrat în administrarea Direcției Sanitar Veterinare, în anul 1990, având în vedere art. 4 din HG nr. 477/1990, conform Protocolului DGAIA-DSV nr. 1321/1998/2354/1998.

De asemenea, ne-a comunicat că, ulterior, prin HG nr. 446/1999, atât activitatea sanitar veterinară, cât și imobilul au fost concesionate, iar în anul 2002 bunurile imobile au intrat în administrarea Agenției Domeniilor Statului.

Astfel, ne-am readresat Primăriei comunei Turulung solicitând să clarifice inadvertența între situația imobilului prezentată de primărie, respectiv cea prezentată de Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Turulung.

Având în vedere faptul că Primăria comunei Turulung nu a dat curs solicitării, ne-am adresat Instituției Prefectului Satu Mare, solicitând clarificarea acestei situații.

Instituția Prefectului Județul Satu Mare ne-a comunicat următoarele:

- prefectul județului Satu Mare a solicitat prin acțiune înregistrată în cursul lunii iunie 2017 pe rolul Tribunalului Satu Mare, anularea Hotărârii Consiliului Local al comunei Turulung nr. xx/xxxx, privind aprobarea intabulării casei de locuit cu grajd tauri și teren aferent grajd tauri, identificat în baza inventarului bunurilor care aparțin domeniului privat al comunei Turulung, pozițiile 13 și 14 și conform Planului de amplasament și delimitare a imobilului, în suprafață totală de 2796 mp. Dosar nr. 149/2017

***Încălcarea dreptului de petiționare și a dreptului persoanei
vătămate de o autoritate publică
(art. 51 și art. 52 din Constituție)***

Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Oradea, sesizând că a solicitat Arhivelor Naționale CFR Turnu Roșu, eliberarea unei adeverințe, din care să rezulte sporul de noapte și sporul pentru ore festive de care a beneficiat în perioada 1986-1998, în calitate de angajat al Regionalei de Căi Ferate Cluj - Revizia de Vagoane Oradea.

Adeverința îi era necesară pentru deschiderea drepturilor la pensie. Petentul a fost informat că urmează să primească actele solicitate, însă acest lucru nu s-a mai concretizat.

Față de aspectele sesizate, Biroul Teritorial Oradea s-a adresat Arhivelor Naționale CFR Turnu Roșu. Această autoritate nu a transmis niciun răspuns, însă petentul ne-a informat că în urma demersurilor instituției noastre, Arhivele Naționale CFR Turnu Roșu i-au transmis actele solicitate. Dosar nr. 238/2017

***Fișă de caz Vizita efectuată la Centrul de Recuperare și Reabilitare
Neuropsihiatrică Sinersig, județul Timiș***

Obiective vizită: verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat beneficiarilor din Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sinersig, județul Timiș.

În raportul de vizită întocmit au fost consemnate următoarele **aspecte pozitive**:

Referitor la condițiile de cazare: • Centrul dispunea de un spațiu generos, cu alei și spații verzi, cu gazon, gard viu, flori și arbori, bine întreținut, amenajat cu bănci și foișoare, destinat repausului și activităților de relaxare în aer liber ale beneficiarilor. • Spațiile comune erau permanent supravegheate video cu 14 camere de supraveghere. • Erau amenajate două rampe destinate accesului persoanelor cu dizabilități locomotorii. • Spațiile comune erau dotate cu mobilier adecvat, iluminate natural și artificial în mod corespunzător, ventilate natural și prevăzute cu instalații de climatizare și calorifere care asigurau confortul termic în sezonul rece. • Centrul dispunea de două săli destinate activităților de recuperare specifice, de o cameră de zi unde beneficiarii vizionau programele TV sau ascultau muzică, un spațiu unde erau primiți vizitatorii, un cabinet medical și un izolator. Toate spațiile comune erau accesibile beneficiarilor cu dizabilități. •

Clădirea era dotată cu un lift pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor la sala de mese. ● Se efectua zilnic curățenie în spațiile comune, iar beneficiarii erau implicați în activități de gospodărire. ● La sosirea echipei de vizită, câțiva beneficiari, sub supravegherea asistentului social al centrului desfășurau activități de curățenie în curtea centrului, alții pe aleea de acces din exteriorul centrului, dovedind implicare, îndemânare și relaxare. ● Centrul asigura fiecărui beneficiar un spațiu de cazare personal, corespunzător nevoilor proprii. În spațiile de cazare erau amplasate maxim trei paturi, asigurându-se fiecărui beneficiar un spațiu de minim 6 m². ● Camerele dispuneau de mobilier modern și suficient (dulapuri pentru păstrarea hainelor și a lenjeriei personale a beneficiarilor, lampă de iluminat pentru fiecare pat, noptiere, cuier, oglindă, masă, scaune, televizor, etc). ● În camere era un ambient prietenos, acestea fiind personalizate cu obiecte decorative. ● Camerele aveau pavimentul acoperit cu covor antiderapant tip altro, iar curățenia și igienizarea, la care participau în mod activ și unii dintre beneficiari, se făcea după un program stabilit și afișat. ● Fiecare beneficiar dispunea de lenjerie de pat, pături și alte obiecte de cazarmament, curate și în stare bună. Lenjerie de pat se schimba ori de câte ori era nevoie, mai ales în cazul beneficiarilor cu afecțiuni de continență. ● Fiecare cameră avea grup sanitar propriu, dotat cu scaun wc cu capac, chiuvetă, duș cu cădiță, instalații de apă caldă și rece funcționale și bine întreținute.

- Grupurile sanitare erau spațioase și dotate cu echipamente adecvate pentru evitarea riscului oricăror accidente și pentru realizarea în condiții de siguranță a toaletei personale a beneficiarilor. ● Grupul sanitar din camera amenajată pentru persoane cu mobilitate redusă, care necesitau ajutor total sau parțial pentru deplasare și efectuarea toaletei personale, era adaptat corespunzător nevoilor acestora. ● Pavimentul grupurilor sanitare era placat cu gresie, iar pereții cu faianță, fiind într-o stare corespunzătoare de curățenie.
- Beneficiarii și-au manifestat mulțumirea față de condițiile din acest centru, relatând cu plăcere și dezinvoltură diverse aspecte din activitățile desfășurate.

Referitor la asigurarea alimentației beneficiarilor: ● Corespundea normelor legale sub aspect caloric, calitativ și cantitativ, era diversificată de la o zi la alta, fiecare beneficiar primind câte trei mese pe zi și două gustări. ● Erau prelevate probe alimentare din hrana preparată și păstrate 48 de ore într-un frigider special destinat, conform normelor sanitare în vigoare. ● Bucătăria, oficiul și camera erau dotate cu instalații și aparatură specifice cum ar fi: chiuvete din inox cu apă curentă caldă și rece, instalații pentru gătit moderne, frigider, congelator, hotă, etc. ● Exista un vestiar de tip filtru pentru personalul angajat (bucătari), respectiv spații pentru păstrarea materialelor de curățenie și dezinfecție a blocului alimentar. ● Sala de mese era amenajată corespunzător, cu mobilier suficient, funcțional și confortabil, era bine iluminată, asigurând o ambianță plăcută. ● Servitul mesei în dormitoare se practica numai pentru persoanele a căror condiție de sănătate nu le permitea deplasarea sau aveau nevoie de ajutor pentru hrănire și hidratare. ● Meniul beneficiarilor era afișat în sala de mese și era avizat de către șeful centrului, asistentul medical, administrator și reprezentantul beneficiarilor. ● Meniurile erau echilibrate în ceea ce privește necesarul de calorii și elemente nutritive, astfel încât să fie asigurată o alimentație în conformitate cu preferințele, cu nevoile beneficiarilor și cu regimul recomandat de medic în cazul unor afecțiuni cronice (diabet zaharat, hipertensiune arterială etc.). ● Administratorul centrului, împreună cu asistentul medical de serviciu, controlau zilnic calitatea și cantitatea alimentelor, precum și modul de preparare al acestora, întocmind un proces verbal de constatare. ● Beneficiarii erau implicați în stabilirea meniului, pregătirea, aranjarea, servirea și debarasarea mesei, urmărindu-se astfel păstrarea și dezvoltarea unor deprinderi de autonomie personală. ● În cadrul C.R.R.N. Sinersig se organizau mese festive cu ocazia Anului Nou, a Zilei Internaționale a Persoanelor cu Handicap, a Crăciunului, etc., la care participau toți beneficiarii. ● Cu ocazia zilelor de naștere ale beneficiarilor se organizau

mese festive, ținându-se cont de preferințele celor sărbătoriți, acceptându-se invitați din familie sau alte persoane apropiate. • Spațiile pentru prepararea/servirea/porționarea hranei corespundeau cerințelor de igienă, siguranță, accesibilitate, funcționalitate și confort ale beneficiarilor. • Dezinfecția veselei se efectua periodic, centrul având în dotare substanțe dezinfectante pe bază de cloramină.

Referitor la asigurarea asistenței medicale: • Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sinersig asigura supravegherea stării de sănătate, administrarea tratamentului și efectuarea îngrijirilor conform recomandărilor medicale, serviciile fiind acordate de personal calificat (medic de familie, asistenți medicali și infirmieri).

- Asistența medicală și îngrijirea personală a persoanelor cazate era asigurată de 7 asistenți medicali și 8 infirmieri care asigurau permanența în acordarea serviciilor medicale.
- Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sinersig informa beneficiarii/reprezentanții legali, chiar de la primirea acestora în unitate, asupra drepturilor și modalităților legale de acordare a asistenței medicale.
- La cabinetul medical din cadrul centrului existau întocmite și completate registre medicale și fișe medicale ale beneficiarilor, unde erau consemnate monitorizarea stării generale de sănătate, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamente, consultații medicale, internări/externări, rezultatele analizelor efectuate, precum și toate informațiile medicale privind starea de sănătate a beneficiarilor.
- Centrul facilita accesul neîngrădit al beneficiarilor la servicii medicale de specialitate acordate în unități medicale din județul Timiș, fiind transportați la aceste unități medicale cu microbuzul din dotarea centrului, însoțiți de personal medical calificat.
- Serviciile stomatologice pentru beneficiari erau asigurate la un cabinet stomatologic din municipiul Lugoj.
- Persoanele cazate în centru beneficiau de medicamente gratuite în baza unei prescripții medicale eliberate de medicul specialist sau de medicul de familie la care erau înscrși beneficiarii.
- Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de siguranță, la cabinetul medical, în pungi etichetate cu numele fiecărui beneficiar și erau distribuite conform prescripției medicale, de către asistentul medical de serviciu.
- Evaluarea psihiatrică a beneficiarilor se făcea anual sau la nevoie, iar medicamentele psihotrope și neuroleptice erau păstrate într-un fișet metalic, separat, prevăzut cu sistem de închidere.
- La cabinetul medical existau medicamente contraceptive și prezervative care puteau fi distribuite la recomandarea medicului, beneficiarilor cu o viață sexuală activă, centrul având amenajată și o cameră intimă.
- În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală, personalul medical aflat la serviciu în acel moment acorda primul ajutor potrivit competenței și apela Serviciul Național Unic de Urgență 112 informând totodată și conducerea centrului.
- Solicitățile adresate Serviciului Național Unic de Urgență 112 erau consemnate în registrul raportului de activitate pe tură al asistenților medicali.
- La admiterea în centru, beneficiarii trebuiau să prezinte la dosar un aviz epidemiologic, eliberat de medicul de familie al beneficiarului, care să ateste că acesta nu suferea de boli infecto-contagioase.
- Centrul avea amenajat un izolator pentru apariția unor posibile cazuri de boli transmisibile.

Referitor la acordarea asistenței psihologice: • Aceasta era asigurată de către un psiholog angajat al C.R.R.N. Sinersig, înscris în Colegiul Psihologilor din România. • C.R.R.N. Sinersig dispunea de un cabinet psihologic, cu dotări corespunzătoare pentru desfășurarea activităților de tip psihologic, care întrunea condițiile privind confidențialitatea actului profesional și securitatea emoțională a beneficiarilor, în conformitate cu prevederile art. 32, alin. (1) și (2) ale Hotărârii nr. 1/10.03.2006 a Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România. • Fiecare beneficiar avea întocmit dosar psihologic, care cuprindea Fișa de evaluare, Fișa de consiliere și diverse fișe de lucru. • La data vizitei, toți beneficiarii fuseseră evaluați psihologic, iar rezultatele evaluării erau

consemnate în Fișa de evaluare psihologică. • Reevaluarea avea loc după un an sau chiar mai devreme, dacă psihologul considera necesar. • Exista o planificare a evaluării/reevaluării, pentru anul 2017 în vederea întocmirii Planului Individual de Intervenție, iar în fiecare lună erau evaluați 3-6 beneficiari. • În baza evaluării/reevaluării, psihologul elabora și implementa Programul Individual de Recuperare/Reabilitare, care era inclus în Planul Individual de Intervenție împreună cu Programul Individual de Îngrijire și Planul Individual de Integrare/Reintegrare Socială.

• În cadrul Programului Individual de Recuperare/Reabilitare funcțională erau vizate servicii de recuperare/reabilitare, asigurate prin activități specifice (meloterapie, consiliere psihologică, psihoterapie etc.) desfășurate de către instructorii de ergoterapie și de către psiholog, care superviza și îndruma activitatea desfășurată de instructorii de ergoterapie. • Psihologul asigura consilierea psihologică și psihoterapia beneficiarilor din C.R.R.N. Sinersig, în vederea soluționării problemelor psihologice ale acestora, în urma ședințelor desfășurate consemnând informațiile în Fișa de consiliere psihologică/psihoterapie. Beneficiarii cu un comportament stabil, fără modificări majore, erau consiliați de psiholog aproximativ o dată la două luni, iar cei cu dificultăți psihologice, cu o frecvență mai ridicată. • Activitățile desfășurate de către psiholog erau consemnate în Registrul de evidență.

Alte aspecte pozitive constatate: • Beneficiarilor li se asigurau obiectele necesare efectuării igienei personale (săpun, șampon, periuță de dinți, pastă de dinți etc.). • La data vizitei, beneficiarii aveau un aspect fizic îngrijit și un tonus psihic bun. Erau comunicativi, manifestau interes față de membrii echipei de vizită și erau foarte politicoși, erau foarte apropiați de personalul centrului. • Personalul centrului asigura suportul necesar beneficiarilor aflați în situație de dependență pentru efectuarea deplasării acestora în centru și în exterior, pentru facilitarea comunicării la distanță sau cu alte persoane din centru, pentru participarea la activitățile organizate în centru sau în comunitate. Beneficiarii primeau suport și asistență adecvată nevoilor proprii, în vederea asigurării unui stil de viață cât mai activ posibil. • Centrul încuraja și sprijinea beneficiarii pentru a menține relații cu familia și prietenii, pune la dispoziția beneficiarilor mijloace de comunicare (telefon, e-mail, facilitarea trimiterii și primirii corespondenței prin poștă). • Membrii de familie și prietenii aveau posibilitatea de a vizita beneficiarul, cu respectarea programului de activități specifice al centrului, existând amenajat un spațiu special pentru desfășurarea vizitelor. • Erau permise vizitele în camerele beneficiarilor cu mobilitate redusă și era restricționat accesul la vizită pentru persoanele care ar fi pus în pericol sănătatea fizică sau psihică a beneficiarilor, cu acordul acestora/al reprezentanților legali. • Centrul era deschis spre comunitate și facilita vizitele și comunicarea beneficiarilor cu membrii acesteia, beneficiarii erau încurajați să întreprindă activități în afara centrului, să cunoască și să utilizeze serviciile din comunitate: poștă și comunicații, transport, educație, servicii medicale și de recuperare, servicii de îndrumare vocațională, în funcție de nevoile și opțiunile individuale.

Avocatul Poporului a recomandat conducerii Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Sinersig, județul Timiș:

• înregistrarea și numerotarea registrelor existente, precum și întocmirea și completarea tuturor registrelor în conformitate cu standardele prevăzute de legislația în vigoare; • analizarea oportunității și efectuarea demersurilor necesare în vederea încadrării unui medic în schema de personal a centrului, având în vedere afecțiunile diverse ale beneficiarilor și necesitatea supravegherii continue a stării de sănătate a acestora; • amenajarea în cadrul centrului a unei săli de kinetoterapie și angajarea de personal specializat, conform prevederilor legale; • efectuarea demersurilor necesare în vederea completării posturilor vacante din schema de personal; • efectuarea unor cursuri de formare profesională continuă, a unor activități de dezvoltare personală și

responsabilizare a personalului cu privire la metodele de abordare, comunicare și relaționare cu beneficiarii, în funcție de particularitățile psiho-comportamentale ale acestora; ● efectuarea demersurilor necesare, în vederea completării aparatului de urgență al cabinetului medical cu medicamente și materiale sanitare, conform baremului minimal.

***Încălcarea dreptului de proprietate privată și a dreptului de petiționare
(art. 44 și art. 51 din Constituție)***

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Brașov, susținând că s-a adresat Primăriei comunei Recea, județul Brașov, solicitând procesul-verbal de punere în posesie, însă nu i s-a comunicat niciun răspuns și nici documentul solicitat.

Petentul afirma că un expert din cadrul primăriei s-a deplasat la locul unde este situat terenul și a efectuat măsurătorile necesare, însă nu i s-a eliberat niciun exemplar al procesului-verbal de punere în posesie.

Totodată, petentul solicita întocmirea și înaintarea documentației în vederea emiterii titlului de proprietate.

S-au întreprins demersuri la Primăria comunei Recea, județul Brașov, solicitându-se informații cu privire la aspectele reclamate de petent.

În urma demersurilor întreprinse, autoritatea a comunicat următoarele:

- planul parcelar, unde s-a făcut pentru petent punerea în posesie, nu a fost finalizat în sistem de coordonate stereo 70, fapt pentru care nu se poate elibera procesul verbal de punere în posesie;

- în prezent, sunt în lucru planuri parcelare pentru toate cele șapte sate aparținătoare comunei Recea, astfel că, nu ni se poate comunica un termen de finalizare a planului respectiv.

Întrucât din răspunsul primit nu rezultă niciun termen aproximativ în care cererea petentului să fie soluționată, ne-am adresat Instituției Prefectului Județul Brașov.

În urma acestui demers, am primit din partea Primăriei comunei Recea, județul Brașov, o adresă din care rezultă următoarele: - având în vedere lipsa fondurilor alocate în anul 2016 privind întocmirea planurilor de parcelare în sistem Stereo 70, de către firme specializate de topografie, pe baza cărora se pot scrie procese verbale de punere în posesie în vederea eliberării titlului de proprietate, este estimat ca termen de întocmire a lucrării - iulie 2017.

Luând în considerare faptul că, termenul comunicat de primărie depășește termenul prevăzut de art. 11 alin. (1) Legea nr. 165/2013: "*Comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de 1 ianuarie 2017*", Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei anchete la Primăria comunei Recea, județul Brașov.

În urma anchetei efectuate, s-au evidențiat următoarele concluzii:

La data efectuării anchetei, primarul a precizat că pentru satul Gura Văii, Primăria comunei Recea, județul Brașov nu are niciun contract încheiat cu vreo firmă pentru efectuarea măsurătorilor în sistem Stereo 70.

De Primăria comunei Recea, județul Brașov, aparțin șapte sate, însă la nivelul localității Gura Văii au fost emise puține titluri de proprietate, din cauza faptului că între proprietari nu există înțelegere cu privire la recunoașterea vecinătăților amplasamentelor, parcelele proprietarilor sunt mici, fărâmițate și nu doresc comasarea acestora, ci vor să-și păstreze vechile amplasamente.

Petentul are aceeași situație, având parcele mici fărâmițate, situate în mai multe tarlale, după cum se poate observa și din Registrul agricol.

Inițial, petentul a dorit să i se comaseze aceste suprafețe mici și să i se atribuie în posesie suprafața de 3,10 ha teren în locul numit "Dealul lui Molă". În acest sens, un reprezentant al primăriei s-a deplasat la fața locului arătându-i această suprafață de teren, însă nu i s-a putut elibera un document oficial de punere în posesie întrucât sunt și alți proprietari vecini care doresc acest teren.

Pentru anul 2016, nu există fondurile necesare angajării unei firme care să procedeze la efectuarea măsurătorilor cadastrale în sistem Sterea 70, însă primarul își lua, la data efectuării anchetei, angajamentul că, pentru anul 2017, se vor aloca fondurile necesare, vor fi contractate serviciile unei societăți care să procedeze la efectuarea planurilor parcelare, iar situația petentului va fi soluționată până în iulie 2017.

Până în iulie 2017, primarul s-a angajat să întreprindă toate demersurile necesare ca petentului să i se emită titlul de proprietate pentru suprafețele de teren înscrise în Registrul agricol.

În cadrul activității de monitorizare a soluționării acestui dosar, Biroul Teritorial Brașov, a solicitat Primăriei Comunei Recea, județul Brașov, în repetate rânduri, informații privind:

- măsurile dispuse în urma întrevederii avute cu reprezentanții Biroului Teritorial Brașov, întvedere ce a avut loc la sediul Primăriei comunei Recea, județul Brașov, în data de 12 octombrie 2016, pentru alocarea fondurilor necesare în vederea efectuării măsurătorilor cadastrale și întocmirii planurilor parcelare în sistem Stereo 70;

- comunicarea informațiilor cu privire la demararea procedurilor pentru achiziționarea serviciilor de efectuare a măsurătorilor cadastrale în vederea punerii în posesie și înaintării documentației pentru întocmirea titlurilor de proprietate aferente satului Gura Văii, județul Brașov.

În urma acestor demersuri, Primăria comunei Recea, județul Brașov, ne-a comunicat:

- *"începând cu primăvara anului 2017 se vor întocmi planurile parcelare și pentru terenul agricol pentru satul Gura Văii.*

- *pentru petent se va elibera procesul-verbal de punere în posesie conform registrului agricol din anul 1962 și a parcelelor împărțite în teren în anii 1991/1992.*

- *estimăm ca dată finalizarea punerii în posesie, primul semestru al anului 2017."*

În luna iunie 2017, Biroul Teritorial Brașov s-a adresat din nou Primăriei comunei Recea, județul Brașov, solicitând informații cu privire la aspectele reclamate de petent.

În urma demersurilor întreprinse, Primăria comunei Recea, județul Brașov ne-a informat *„(...) că nu sunt fonduri suficiente alocate pentru sectorul cadastru. Momentan se lucrează la planurile parcelare cadastrale pe satele Recea, Dejani, Berivoi și Săvăstreni."*

Față de cele expuse, constatăm că termenul acordat entităților administrative pentru a soluționa cererile de reconstituire a dreptului de proprietate a fost succesiv prorogată.

Inițial, comisiile de fond funciar aveau obligația să soluționeze cererile de retrocedare a terenurilor confiscate de regimul comunist până la 1 ianuarie 2016.

Însă, în urma modificării legislative intervenite, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 prevede: *„Comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate până la data de 1 ianuarie 2017."*

Astfel, Guvernul a intervenit, prima dată la 30 decembrie 2015 (prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 986 din 31 decembrie 2015), apoi la 15 decembrie 2016 (prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1030 din 21 decembrie 2016), chiar la finele termenului în vigoare, prelungindu-l pentru încă un an (1 ianuarie 2018).

Însă, prin Decizia nr. 44/2017, Curtea Constituțională a constatat că termenul prorogat până la 1 ianuarie 2018 este unul prohibitiv, împiedicând în substanța sa exercitarea dreptului de acces efectiv la instanță și afectând, astfel, posibilitatea realizării dreptului de proprietate pretins, declarând neconstituționale prevederile art. 7 alin. (1) și ale art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013.

Constatăm că la nivelul conducerii Primăriei comunei Recea, județul Brașov, nu se au în vedere prevederile art. 11 alin. (1) din Legea 165/2015, prevederi prin care s-a dispus amânarea până la data de 1 ianuarie 2017 a termenului până la care comisiile locale și județene de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București au obligația de a soluționa toate cererile de restituire, de a efectua punerile în posesie și de a elibera titlurile de proprietate.

Mai mult, deși primarul a declarat că se vor aloca fondurile necesare în vederea efectuării măsurătorilor cadastrale și întocmirii planurilor parcelare în sistem Stereo 70, că vor fi contractate serviciile unei societăți care să procedeze la efectuarea planurilor parcelare, iar situația petentului va fi soluționată până în iulie 2017, constatăm că autoritatea locală reclamă din nou lipsa resurselor financiare.

De asemenea, constatăm că la nivelul Primăriei comunei Recea, județul Brașov, se perpetuează o lipsa de eficiență față de rezultatele preconizate anterior. Astfel, de la data de 12 octombrie 2016, dată la care reprezentanții Biroului Teritorial Brașov au fost prezenți în cadrul Primăriei comunei Recea, județul Brașov, scuza autorității locale în ceea ce privește nesoluționarea cererilor de reconstituire a dreptului de proprietate pentru satul Gura Văii este aceeași: lipsa mijloacelor și resurselor financiare suficiente.

Nerespectarea de către Primăria comunei Recea, județul Brașov, a prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 duce la afectarea interesului persoanelor vizate de prezenta normă, interes constând în realizarea dreptului de proprietate.

În acest context, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 36 din 1 septembrie 2017, adresată primarului comunei Recea, județul Brașov. Dosar nr. 235/2016

***Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 52 din Constituție)***

Petenta a susținut că a solicitat Serviciului Public Comunitar Regim Permise Conducere și Înmatricularea Vehiculelor Brăila înmatricularea unui autovehicul marca Fiat Bravo, an fabricație 2007, pe care l-a cumpărat la licitația publică organizată de AJFP Timiș în data de 09.11.2016, în temeiul Ordonatei Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea statului.

SPCRPCIV Brăila a comunicat petentei faptul că în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. (3) din Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr. 1501 din 13 noiembrie 2006 privind procedura înmatriculării, înregistrării, radierii și eliberarea autorizației de circulație provizorie sau pentru probe a vehiculelor, petenta trebuie să prezinte și „documentele de înmatriculare eliberate de autoritățile străine, în original, precum și plăcuțele cu nr. de înmatriculare”.

Având în vedere modul de achiziționare a autovehiculului, petenta a considerat că răspunsul instituției reclamate este discriminatoriu și refuzul de a înmatricula mașina este nejustificat.

Pentru clarificarea aspectelor menționate, ne-am adresat SPCRPCIV Brăila, pentru a transmite toate demersurile efectuate de către instituție în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (4) și 5 din același act normativ (Ordin nr. 1501/2006), împreună cu eventualele răspunsuri primite. De

asemenea, am solicitat comunicarea procedurilor stabilite prin dispoziție a directorului Direcției regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, aplicabile în cazul lipsei documentelor de la alin. (3), precum și a dovezilor privind respectarea de către instituție a acestora.

Ca rezultat al demersurilor noastre, SPCRPCIV Brăila ne-a comunicat faptul că pentru înmatricularea autoturismului în cauză trebuia să existe avizul favorabil al Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, aviz primit abia în data de 26.05.2017, după două solicitări scrise în acest sens (03.04.2017, 08.05.2017), și că autoturismul a fost înmatriculat definitiv în circulație. Dosar nr. 116/2017

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului la informație
(art. 47 și art. 31 din Constituție)***

Petentul a solicitat sprijinul Biroului Teritorial Iași pentru soluționarea problemei referitoare la reținerea în cuantum de 90 de lei din pensia sa de 520 lei, fapt care nu respectă limita minimă a veniturilor lunare ale debitorului care nu poate fi urmărită potrivit art. 729 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Față de aspectele sesizate, Biroul Teritorial Iași a sesizat Casa Județeană de Pensii Iași.

Autoritatea ne-a comunicat faptul că începând cu luna iulie 2017, reținerea din pensia petentului va fi sistată, urmând ca din luna august 2017, pensia să fie fără reținere. Dosar nr. 675/2017

***Încălcarea dreptului de proprietate privată și a dreptului la informație
(art. 44 și art. 31 din Constituție)***

Petenta s-a adresat Biroului Teritorial Iași, deoarece dorea să afle dacă dosarul său ce are ca obiect anularea Titlului de proprietate nr. cccc/1996, așa cum a dispus Tribunalul Iași a fost analizat până la această dată de către Comisia Județeană de Fond Funciar Iași și care a fost soluția pronunțată.

Față de aspectele sesizate, s-au întreprins demersuri la Comisia Județeană de Fond Funciar Iași.

Ca rezultat al demersurilor întreprinse, Instituția Prefectului Județul Iași, respectiv Comisia Județeană de Fond Funciar Iași ne-a menționat faptul că dosarul petentei a fost analizat în ședința Comisiei Județene de Fond Funciar Iași din data de 14.07.2017, când s-a luat act de decizia civilă a Tribunalului Iași și a fost emisă Hotărârea nr. 598/2017, documentația fiind ulterior trimisă către Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași. Dosar nr. 677/2017

***Încălcarea dreptului la informație, a dreptului de petiționare și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 31, art. 51 și art. 52 din Constituție)***

Potentul s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, arătând faptul că în baza unui contract de concesiune, încheiat cu Primaria Orașului Iernut, județul Mureș, a concesiionat pe o perioadă de 7 ani, o suprafață de teren de 11,72 ha, situată în localitatea Oarba de Mureș, în vederea folosirii acestui teren ca pășune pentru animale.

Potrivit clauzelor contractuale, concedentul avea obligația de predare către concesionar a suprafeței de teren în discuție, însă potentul preciza că de la momentul semnării contractului de concesiune și până în prezent, această predare-primire nu s-a realizat, deși a solicitat clarificarea acestui aspect.

De asemenea, potentul susținea că terenul în discuție, este folosit de o altă persoană, iar o porțiune de teren este arată, schimbându-se astfel destinația inițială de pășune. În ceea ce privește plata redevenței, potentul arăta faptul că potrivit contractului de concesiune, se realizează semestrial, aspect care, desigur e obligatoriu a fi coroborat cu îndeplinirea obligației de predare a terenului ce face obiectul concesiunii.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Primăriei Orașului Iernut, județul Mureș, care ne-a comunicat că s-a luat măsura punerii în folosință, conform procesului-verbal de predare-primire a terenului ce face obiectul contractului de concesiune suprafață destinată pășunării. Dosar nr. 273/2017

***Încălcarea principiului egalității în drepturi, a dreptului la informație și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 16, art. 31 și art. 52 din Constituție)***

Potentul s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, precizând că urmare a reorganizării activității Primăriei Municipiului Târgu-Mureș, în anul 2010 s-a înființat Direcția Școli având în componența sa Serviciul Juridic, Licității, Logistică și Asociații Proprietari, serviciu din care potentul a fost mutat la Serviciul Public de Utilități Municipale, în funcția de inspector de specialitate.

Potentul aprecia că postul ocupat este de natură contractuală, însă activitățile desfășurate și atribuțiile funcției implică executarea prerogativelor de putere publică, aspect care ar impune transformarea postului de natură contractuală în funcție publică de execuție, cu încadrarea și promovarea pe post. Un alt argument în susținerea acestei solicitări este faptul că are studii de specialitate în administrație publică și o experiență de peste 30 de ani în funcții publice.

Totodată, potentul aprecia că direcția de specialitate, în care se regăsește și Compartimentul Resurse Umane, nu i-a comunicat informații pertinente, această entitate nu a acționat pentru înlăturarea erorilor și diferențelor între salarii, în funcție de studii și experiența în muncă în aceeași instituție. În aceeași ordine de idei, aprecia că răspunsul comunicat de Primăria Târgu-Mureș nu este fundamentat juridic, întrucât nu este motivat pe dispozițiile legale aplicabile.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Primăriei Municipiului Târgu-Mureș, care ne-a comunicat că situația semnalată de petent se va clarifica la proxima ședință a Consiliului local, când se va promova proiectul de hotărâre în sensul transformării postului în funcție publică. Dosar nr. 613/2017

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului
persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 47 și art. 52 din Constituție)***

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Alba-Iulia, reclamând nesoluționarea unei cereri depuse la Casa Județeană de Pensii Alba, în cursul lunii februarie 2017, prin care a solicitat recalcularea pensiei.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei posibile încălcări a dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 47 și art. 52 din Constituție.

În legătură cu aspectele sesizate de petent, au fost solicitate informații de la Casa Județeană de Pensii Alba.

Ca rezultat al demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a informat că cererea petentului a fost soluționată conform deciziei nr. 192549/31.08.2017.

***Încălcarea dreptului la viață și integritate fizică și psihică și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 22 și art. 52 din Constituție)***

Petenta, în calitate de director al Căminului pentru Persoane Vârstnice Solca, a sesizat Biroul Teritorial Suceava, susținând că a solicitat Primăriei comunei Marginea, județul Suceava, punctul de vedere în ceea ce privește situația L.G., cu domiciliul în comuna Marginea, județul Suceava, asistat în cămin, legat de plata serviciilor sociale, reintegrarea în familie sau transferarea în alt centru, întrucât contribuția de întreținere lunară este de 1.943,8 lei, din care se scade contribuția asistatului (400 lei venit/lună din care 60% contribuție=240 lei/lună) dar mai rămân de plată 1.703,8lei/lună, sumă ce trebuie acoperită de primăria de domiciliu.

Primăria comunei Marginea, județul Suceava a informat Căminul pentru Persoane Vârstnice Solca despre situația petentului precizând că „numitul L.G. este înaintat în vârstă, neputincios, fiind bolnav cronic, imobilizat la pat, în familie neavând cine să-l întrețină, necesitând îngrijire și supraveghere permanentă, se recomandă menținerea acestuia în Căminul pentru Persoane Vârstnice Solca”.

Petenta considera răspunsul primit un abuz, întrucât autoritatea nu a comunicat modalitatea de plată potrivit Legii nr. 17 din 9 martie 2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată.

În urma demersurilor întreprinse, am primit copia Dispoziției nr. 167/09.05.2017 privind acordarea ajutorului de urgență pentru L.G., aflat în situație de necesitate și copia Hotărârii nr. 35

din 18 iulie 2017 privind aprobarea plății, din bugetul local, a diferenței contribuției de întreținere în Căminul pentru Persoane Vârstnice Solca a lui L.G. Dosar nr. 227/2017

Fișă de caz Vizita efectuată la Centrul de Plasament Lugoj, județul Timiș

Obiective vizită: monitorizarea tratamentului aplicat beneficiarilor, managerierea presupuselor situații de abuz contra minorilor, respectarea dispozițiilor Ordinului nr. 21/2004 al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial, precum și verificarea condițiilor de cazare.

În raportul de vizită întocmit au fost consemnate următoarele **aspecte pozitive**:

Referitor la condițiile de cazare:

- Dormitoarele erau mobilate adecvat nevoilor copiilor, cu dulapuri pentru depozitarea lucrurilor personale, noptiere, scaune. Mobilierul din dormitoare era în stare bună, paturile aveau saltele în stare corespunzătoare și lenjeria era curată. Pavimentul dormitoarelor era din parchet laminat și era acoperit cu covor. Geamurile dormitoarelor erau mari, asigurând luminatul natural și aveau perdele.

Referitor la asigurarea hranei:

- Centrul dispunea de spații suficiente pentru pregătirea, păstrarea și servirea hranei, care erau dotate cu mobilier corespunzător, ușor de igienizat și cu instalațiile și aparatura necesară pentru pregătirea, depozitarea, răcirea și congelarea hranei, precum și pentru igienizarea alimentelor și veselei.
- Bucătăria era dotată cu mobilier specific în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, veselă curată din inox, apa rece și apa caldă fiind furnizate în mod curent. Vesela și suprafețele bucătăriei erau dezinfectate zilnic, existând în dotarea centrului materiale pe care le foloseau în acest scop.
- Beneficiarii serveau masa după un program stabilit, în sufrageria fiecărui apartament, care avea amenajat un spațiu, special dotat cu mobilier de bucătărie, masă, scaune, chiuveță, cuptor cu microunde, frigider etc.
- Hrana zilnică a beneficiarilor era preparată de personal calificat, la data efectuării vizitei, meniul zilei fiind afișat la loc vizibil și erau prelevate probe alimentare din hrana zilei respective și din zilele anterioare, care erau păstrate timp de 72 de ore într-un frigider special destinat acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare. Meniul era alcătuit săptămânal și se trimitea în fiecare luni dimineață către D.G.A.S.P.C. Timiș.
- În timpul vizitei, în bucătăria centrului, membrii echipei de vizitare au degustat din hrana preparată pentru prânz, constatându-se că avea aspect, gust, miros și consistență corespunzătoare.

Referitor la asigurarea asistenței medicale:

- Centrul avea un cabinet medical dotat corespunzător, conform prevederilor legale cuprinse în Ordinul Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.
- În cabinet se aflau fișele medicale ale beneficiarilor, registrul de tratament și consultații, condica de medicamente etc., care erau întocmite și completate în mod corect.
- Pe perioada rezidenței în centru, copiii primeau asistență medicală profilactică, de urgență și curativă, acordată de medicii de familie și de asistentele medicale. Asistentul medical efectua zilnic un triaj epidemiologic al copiilor, rezultatele

fiind consemnate în evidențele cabinetului medical. • Serviciile medicale stomatologice pentru copiii cazați în centru erau asigurate de un cabinet stomatologic din municipiul Lugoj, în baza unei programări prealabile, efectuate de cadrele medicale. • În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală era apelat Serviciul Unic de Urgență 112.

Referitor la acordarea asistenței psihologice:

• Centrul de Plasament Lugoj nu avea psiholog angajat, însă asistența psihologică era asigurată de doi psihologi ai D.G.A.S.P.C. Timiș, Serviciul Consiliere Psihologică. Aceștia erau înscriși în Colegiul Psihologilor din România, specialitatea Psihologie Clinică. • Din punct de vedere metodologic, cabinetul psihologic beneficia de mai multe teste achiziționate de către D.G.A.S.P.C. Timiș: teste de inteligență, teste pentru evidențierea patologiei, a comportamentului, teste proiective.

Referitor la asigurarea educației beneficiarilor:

• Deplasarea la școală a copiilor se făcea pe jos deoarece școala gimnazială era în apropierea centrului. Copiii preșcolari și cei din învățământul primar erau însoțiți atât la plecare, cât și la venirea de la școală, de către educatorul de serviciu. Copiii orientați către Școala Specială „Al. Roșca” Lugoj erau transportați cu microbuzul din dotarea centrului.

Alte aspecte pozitive constatate:

• toți copiii au conturi proprii în care sunt virăți lunar cei 84 de lei, alocația de stat, bani care sunt ridicați la împlinirea vârstei de 18 ani. Banii de buzunar, cei 28 de lei de care beneficiază copiii, sunt gestionați conform procedurii „Gestionarea banilor de buzunar”, procedură unică a D.G.A.S.P.C. Timiș, banii sunt înmânați copiilor de către educator, semnând personal pentru ridicarea banilor. Toate aceste documente se regăsesc în contabilitatea centrului.

Avocatul Poporului a recomandat conducerii Centrului de Plasament Lugoj să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

• reevaluarea relației personal – beneficiar, în sensul prevenirii situațiilor conflictuale, în vederea eliminării oricărei forme de intimidare, discriminare, abuz, neglijare, exploatare, tratament inuman sau degradant prevăzute de standardele în vigoare; • înregistrarea și completarea corectă a tuturor registrelor obligatorii funcționării centrului; • realizarea evaluărilor psihologice periodice, cu scopul identificării nevoilor psihologice ale beneficiarilor centrului și ale posibilelor riscuri; • includerea în programe de consiliere psihologică individuală sau de grup, a beneficiarilor vulnerabili, în scopul evitării comportamentelor deviante, constatate în centru; • identificarea unor soluții pentru creșterea sentimentului de apartenență a copilului la centru și creșterea coeziunii dintre copii și educatori, pentru a reduce riscul plecării fără învoire din centru; • amenajarea și dotarea corespunzătoare a cabinetului psihologic; • identificarea unor măsuri de intervenție specifică în scopul optimizării comportamentului beneficiarilor (înlăturarea riscului apariției sarcinii la minore, eliminarea consumului de alcool, de substanțe etnobotanice, precum și eliminarea incidentelor de natură penală); • ocuparea posturilor vacante în cadrul Centrului de Plasament Lugoj și efectuarea demersurilor pentru redimensionarea schemei de personal în vederea respectării standardului de cost pentru serviciile de tip rezidențial destinate copiilor plasați în centre de plasament; • efectuarea demersurilor necesare în vederea dotării cabinetului medical cu un dulap prevăzut cu sistem de închidere pentru depozitarea medicamentelor psihotrope; • analizarea posibilității de asigurare a unei suprafețe locuibile de minim 6 m² pentru fiecare copil în dormitoarele în care nu era respectată prevederea standardului; • remedierea deficiențelor constatate la grupul sanitar al apartamentului grupei I (10-13 ani) și asigurarea intimității la

folosirea dușurilor și wc-urilor; • analizarea posibilității de montare a unui sistem de supraveghere video atât pentru spațiile comune din interiorul centrului, cât și pentru curtea exterioară, în scopul creșterii siguranței și securității copiilor; • identificarea măsurilor necesare pentru asigurarea permanentă a pazei centrului de către personalul responsabil, astfel încât persoanele neautorizate să nu aibă acces în unitate.

Juliana Buta, expert
Mădălina Botină, expert
Cătălina Dinu, expert
Cornelia Cor, expert
Lucian Moșoiu, consilier
Felicia Nedea, expert
Alina Olah-Avram, expert
Daniela Pantiș, expert
Beatrice Sobieschi-Derer, expert

Doina Sîrghie, expert
Romeo Busuioc, expert
Iuliana Păduraru, expert
Maria Bucur, expert
Ecaterina Florescu, expert
Carla Cozma, consilier
Alina Aron, consilier
Paula Iekel, expert

IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA IULIE – SEPTEMBRIE 2017

Pe plan extern

▪ În perioada 5-6 iulie 2017, a avut loc la Podgorica, Muntenegru, *Conferința Rețelei SEE MNP – Grup Medical*, cu tema Protecția sănătății în penitenciare și instituții psihiatrice, organizată de Ombudsmanul din Muntenegru.

La conferință au participat reprezentanți MNP din mai multe țări membre ale Rețelei SEE MNP (Austria, Bulgaria, Croația, Ungaria, Bosnia-Herțegovina, Macedonia, Kosovo, Slovenia, România, Serbia și Muntenegru), precum și Coordonatorul de Proiect din partea Consiliului European.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Doru Adrian Șeicaru, consilier.

Lucrările reuniunii au fost structurate în două sesiuni: sesiunea de dimineață cu tema „Protecția sănătății în penitenciare” și sesiunea de după-amiază cu tema – „Protecția sănătății în instituții psihiatrice”.

Participanții au împărtășit din experiența obținută prin monitorizarea locurilor de detenție care custodiază persoane private de libertate sau persoane cu afecțiuni psihice. Au fost prezentate aspecte elocvente întâlnite pe parcursul vizitelor efectuate în locuri de detenție de către reprezentanții MNP din fiecare țară participantă în ceea ce privește asigurarea unei asistențe medicale corespunzătoare la acest nivel. S-a constatat cu îngrijorare lipsa de personal calificat în aceste instituții, precum și insuficiența motivare atât profesională, cât și financiară a personalului medical din închisori.

În cazul particular al serviciilor de asistență medicală din penitenciare, autoritățile sunt obligate să se asigure că utilizatorilor unor astfel de servicii li se acordă o calitate a asistenței medicale echivalentă cu cea furnizată în afara închisorii, conform prevederilor stabilite de ONU și de Consiliul European în anii '60.

Sarcina principală a unui medic de închisoare și a altor lucrători în domeniul asistenței medicale este sănătatea deținuților. Respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor private de libertate impune asigurarea tratamentului preventiv și asistenței medicale pentru acestea, ambele echivalente cu cele furnizate comunității.

Serviciile de asistență medicală pentru persoanele private de libertate sunt, de asemenea, relevante în mod direct pentru prevenirea relelor tratamente. Un nivel inadecvat de asistență medicală poate conduce rapid la situații care intră în sfera de aplicare a sintagmei "tratament inuman și degradant". Obligarea deținuților să rămână într-o instituție unde nu pot beneficia de un tratament adecvat din cauza lipsei de echipament sau de personal este inacceptabilă.

În ceea ce privește protecția sănătății în instituțiile psihiatrice, un accent deosebit a fost acordat de către toți interlocutorii obținerii consimțământului informat al pacientului.

Orice pacient internat voluntar are dreptul de a se externa la cerere, în orice moment, cu excepția cazului în care sunt întrunite condițiile care justifică menținerea internării împotriva voinței pacientului. Consimțământul poate fi retras în orice moment de către pacient sau de reprezentantul său legal ori convențional, medicul psihiatru având obligația să informeze pacientul sau reprezentantul său legal ori convențional asupra urmărilor întreruperii tratamentului.

În ziua a doua, reprezentanții MNP și-au adus contribuția la elaborarea unor concluzii referitoare la aspectele prezentate în cadrul lucrărilor. De asemenea, au fost purtate discuții cu privire la activitatea viitoare a Rețelei SEE MNP (reuniuni, conferințe, schimburi de experiență etc.).

Pornind de la principiul general potrivit căruia persoanele private de libertate ar trebui să aibă același grad de îngrijire medicală ca toți ceilalți cetățeni, la finalul reuniunii au fost adoptate în unanimitate următoarele concluzii:

- calitatea asistenței medicale în penitenciare ar fi îmbunătățită dacă asistența medicală din penitenciare ar fi transferată în jurisdicția Ministerului Sănătății;
- pentru ca posturile medicilor din penitenciare să devină mai atractive, poziția lor și oportunitățile de care pot dispune trebuie să fie aceleași ca și pentru cei care lucrează în domeniul sănătății publice (statutul de lucru/muncă), instruirea, posibilitatea specializării și avansarea în carieră etc.);
- este important să subliniem rolul medicilor în prevenirea torturii. Tipul de implicare în acest domeniu necesită instruirii mai specifice pentru medicii care lucrează în penitenciare. Acest lucru ar putea fi, printre altele, realizat în cadrul și cu sprijinul Rețelei MNP din țările din Europa de Sud-Est, dacă rețeaua va reuși să găsească un sprijin financiar;
- nimeni nu își poate da consimțământul să fie închis, adică să-și dea consimțământul pentru privarea de libertate;
- acordul privind privarea de libertate nu implică un consimțământ pentru tratament;
- dacă cineva este plasat cu forțat într-o instituție, este necesar să se ceară consimțământul pentru aplicarea măsurilor medicale cât mai curând posibil, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- dacă o persoană este lipsită de abilitățile sale de exprimare, consimțământul ar trebui să fie dat de un tutore, dar medicul este obligat să solicite și opinia pacientului dacă acesta este în măsură să și-o exprime.

■ În perioada 14-17 august 2017, a avut loc la Bristol, Marea Britanie, *Școala de vară pentru membrii și personalul mecanismelor naționale de prevenire*, cu tema *Monitorizarea detenției*, cu aplicarea Regulilor Nelson Mandela ale ONU, organizată de Universitatea din Bristol, Penal Reform International și Asociația pentru Prevenirea Torturii – APT.

La cursurile școlii de vară au participat reprezentanți MNP din mai multe țări (Argentina, Cambodgia, Canada, Costa Rica, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Macedonia, Kirghizstan, Noua Zeelandă, Norvegia, România, Suedia, Scoția, Serbia, Slovenia, Elveția și țara gazdă Marea Britanie). Organizată ca o succesiune de module interactive, Școala de vară a fost condusă de moderatori din partea Universității din Bristol, Centrul pentru Implementarea Drepturilor Omului (Rachel Murray, Debra Long), Penal Reform International (Andrea Huber, Olivia Rope), Asociației pentru Prevenirea Torturii – APT (Jean – Sébastien Blanc), precum și de o serie de experți și specialiști în domeniul prevenirii torturii, al respectării demnității și drepturilor omului, dintr-o gamă largă de organizații, incluzând Oficiul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE / ODIHR), Uniunea Americană pentru Libertatea Civilă (ACLU), Subcomitetul ONU pentru Prevenirea Torturii (SPT) și Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT).

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Doru Adrian Șeicaru, consilier Centrul Zonal Craiova.

Lucrările reuniunii din prima zi au fost structurate în trei module cu referire la ***cadrul legislativ internațional cu privire la persoanele private de libertate, respectul pentru demnitatea umană și aspecte privind managementul detenției***.

Au luat cuvântul experți în domeniu (Therese Rytter – Institutul Danez pentru Demnitate și Combaterea Torturii, Stephanie Selg – Oficiul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, Emma Gustafsson, Guvernator adjunct al închisorilor din Svartsjö și Faringso, Suedia), care au prezentat aspecte legate de reglementările legislative în domeniu și aspecte privind aplicarea Regulilor Nelson Mandela cu privire la prevenirea torturii și a relelor tratamente, respectarea demnității umane, conduita în cazul decesului unei persoane private de libertate, perchezițiile corporale, dreptul la vizită și dreptul la muncă, interzicerea discriminării de orice natură, managementul documentelor, instruirea personalului, inspecțiile etc.

Sub coordonarea experților, participanții au efectuat o serie de exerciții care au vizat îmbunătățirea activității în aplicarea prevederilor regulilor Nelson Mandela în locurile de detenție care custodiază persoane private de libertate. Au fost prezentate situații elocvente care ar putea fi întâlnite pe parcursul vizitelor efectuate în locurile de detenție de către reprezentanții MNP și au fost puse în practică modalități adecvate de acțiune în ceea ce privește culegerea informațiilor în timpul vizitelor de monitorizare și colaborarea cu conducerea locurilor de detenție pentru obținerea acestora.

În cea de-a doua zi, lucrările au fost structurate în trei module care au constatat în prezentări și discuții pe baza Regulilor Nelson Mandela care fac referire la **restricții și sancțiuni disciplinare, asigurarea serviciilor medicale și prevenirea incidentelor și modalitatea de răspuns a personalului operativ din locurile de detenție în cazul apariției unor situații neprevăzute (decese, răniri etc.)**.

Temele prezentate de experți în domeniul drepturilor omului (Amy Fetting – Uniunea Americană pentru Libertatea Civilă), de experți în domeniul sănătății publice (Sunita Stürop – Toft și Jo Peden de la Centrul de implementare în penitenciarele din Marea Britanie a programelor OMS de sănătate publică, Paul Tarbuck, directorul Inspecției Medicale de la Inspectoratul de Stat al Penitenciarelor din Anglia și Țara Galilor) sau de experți în securitate și mediere (Isak Enström, expert al Națiunilor Unite pentru Poliție și Justiție, Aby Diamond, Fundația Omega) au suscitat un real interes din partea participanților la lucrări.

Au fost formate grupuri de lucru coordonate de experți, unde au fost dezbătute diverse situații întâlnite în practică în ceea ce privește siguranța și securitatea generală a unităților de detenție, aplicarea conceptului de securitate dinamică, prevenirea conflictelor și medierea acestora, aplicarea sancțiunilor disciplinare, întocmirea corectă a documentației în cazul apariției unor situații de deces, protecția persoanelor private de libertate împotriva represaliilor, uzul forței în anumite situații etc.

Personalul medical din unitățile penitenciare trebuie să joacă un rol determinant în asigurarea unei stări corespunzătoare de sănătate a persoanelor private de libertate. Respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor private de libertate impune asigurarea tratamentului preventiv și asistenței medicale pentru acestea, ambele echivalente cu cele furnizate comunității. Dreptul la sănătate implică obligația autorităților de a preveni răspândirea bolilor infecțioase în unitățile de detenție. Pentru a detecta riscul și a stabili măsuri adecvate, conducerea penitenciarelor poate dispune testarea obligatorie pentru depistarea unor boli infecto-contagioase.

În cadrul lucrărilor din modulul de acordare a îngrijirilor pentru sănătate a fost subliniat rolul esențial al personalului medical în documentarea cazurilor de abuz, rele tratamente sau chiar tortură și informarea corectă a conducerii locurilor de detenție și a autorităților competente.

Ziua a treia a continuat cu o recapitulare a unor aspecte importante din modulele prezentate anterior, precum și cu efectuarea unor exerciții practice pe grupuri de lucru. Reprezentanții MNP și-au adus contribuția la elaborarea unor strategii de bună practică în activitatea curentă referitoare la aspectele prezentate în cadrul lucrărilor.

S-a trecut apoi la următoarele module ale cursurilor de pregătire, referitoare la **contactul cu lumea exterioară și categoriile speciale de persoane private de libertate (femei, persoane cu dizabilități, minorități sexuale, persoane cu un comportament violent, minorități etnice etc.)**

Moderatorii și experții invitați au prezentat lucrări ce au evidențiat aspectele Regulilor Nelson Mandela referitoare la dreptul la vizită, reprezentarea juridică, accesul la documente juridice, asistența diplomatică și consulară, transferul persoanelor private de libertate etc.

În cea de-a doua parte a zilei au fost prezentate unele aspecte întâlnite în cazul persoanelor private de libertate cu dizabilități (necesitatea asigurării corespunzătoare a asistenței medicale, configurarea și dotarea corespunzătoare a camerelor de detenție pentru această categorie de deținuți).

Ultima zi a cursurilor a fost dedicată prezentării lucrărilor ultimului modul referitoare la metodologia de monitorizare a locurilor de detenție, inclusiv aspecte tehnice legate de interviuri, întocmirea rapoartelor de vizită și a recomandărilor, precum și urmărirea implementării acestora. Experții care au condus activitățile acestei zile au punctat prin prezentările lor necesitatea monitorizării locurilor de detenție în baza protocolului OPCAT, atât de către mecanismele naționale de prevenire cât și de organisme internaționale.

Monitorizarea condițiilor de detenție implică verificarea faptului dacă aceste condiții corespund standardelor naționale și internaționale cu privire la drepturile omului și dacă persoanele private de libertate sunt tratate cu demnitatea și respectul cuvenit valorii persoanei umane. Principiile de bază ale ONU privind tratamentul persoanelor private de libertate constituie un cadru general de standarde aplicabile în toate cazurile de privare de libertate.

Raportul de vizită reprezintă probabil cel mai important instrument de care dispune mecanismul național de prevenire în exercitarea atribuțiilor sale, în scopul protejării persoanelor private de libertate și a îmbunătățirii condițiilor de detenție ale acestora. Cadrul legislativ din fiecare țară semnată a protocolului OPCAT stipulează în mod expres dreptul mecanismului național de prevenire de a elabora astfel de rapoarte de vizită și recomandări, precum și obligația autorităților responsabile din cadrul locurilor de detenție vizitate de a le examina și de a intra în dialog în scopul remedierii deficiențelor constatate.

Scopul final al monitorizării locurilor de detenție este încurajarea autorităților de a îmbunătăți tratamentul deținuților și condițiile lor de detenție. Vizitarea locurilor de detenție, întocmirea rapoartelor de vizită și a recomandărilor pentru autorități reprezintă doar mijloacele de obținere a acestui scop. Dar cea mai importantă etapă, în cadrul procesului de monitorizare, o reprezintă evaluarea ulterioară a implementării recomandărilor elaborate.

■ În perioada 11-15 septembrie 2017 s-a desfășurat la Penitenciarul pentru femei Fresnes din Paris, Republica Franceză un *stagiul de pregătire*, organizat de Asociația pentru Prevenirea Torturii (APT), în colaborare cu organismul francez Controlorul General al Locurilor Privative de Libertate.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Maria Lepadatu - consilier Centrul Zonal Bacău.

Asociația pentru Prevenirea Torturii a stat la originea principalelor tratate regionale și internaționale privind prevenirea torturii, inclusiv la baza Protocolului opțional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva torturii (OPCAT) și a Convenției europene pentru prevenirea torturii. Astăzi, conceptul de prevenire a torturii a câștigat teren în întreaga lume. Aproximativ 80 de state au aderat deja la Protocolul Opțional și au convenit să supună locurile de detenție și secțiile de poliție controlului extern.

Controlorul general al locurilor privative de libertate (CGLPL) este o autoritate administrativă franceză, independentă, care asigură respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor private de libertate și monitorizează condițiile de îngrijire a acestora.

Stagiul de pregătire profesională a constatat în participarea unui membru al MNP-ului român la efectuarea unei vizite aprofundate, împreună cu o echipă din partea CGLPL, într-un penitenciar de femei, cu scopul de a observa metodologia de lucru și de a raporta ulterior această experiență în cadrul MNP-ului român.

Echipa franceză era formată din șase membri, din care un șef (angajați permanenți sau colaboratori externi). Toți controlorii permanenți trebuie să fie șefi de misiune, o lună din trei, pe departamentele care le alocă.

Prima zi a vizitei a început cu o întâlnire cu echipa închisorii de femei Fresnes. Fiecare parte a prezentat membrii echipei, atribuțiile și obiectivele acestora. A urmat o vizită în închisoare și au fost primite documentele necesare pentru efectuarea vizitei.

În a doua zi, după ce a studiat documentele, fiecare membru al echipei și-a început misiunea. Au fost prezentate și analizate numeroase informații despre deținuții nou sosite în penitenciar.

A treia zi reprezentantul instituției Avocatul Poporului a însoțit un alt membru al echipei, a avut discuții interesante cu privire la situația socială a deținuților, a studiat dosare și a identificat multe noutăți privind semi-libertatea.

În a patra zi, a participat la interviuri în camerele deținuților sau în cele furnizate de administrația închisorii.

Misiunea s-a încheiat vineri dimineață cu o reuniune de "restituire". Acesta înseamnă că șeful echipei de vizită prezintă conducerii penitenciarului principalele observații pe care echipa le va respecta colectiv.

După patru zile petrecute alături de echipă, reprezentantul instituției Avocatul Poporului a identificat o serie de probleme comune pentru sistemele penitenciare din Franța și România: nerespectarea procedurii de efectuare a perchezițiilor, atitudinea autoritară a personalului, igiena precară în anumite zone ale penitenciarului și lipsa de activitate a deținuților. De asemenea, a observat o serie de diferențe în ceea ce privește calitatea bună a asistenței medicale, lipsa supraaglomerării și condițiile de cazare mai bune.

În ceea ce privește procedura de efectuare a vizitei, membrii echipei franceze au un grad superior de independență față de cei din România, fiecare urmărește realizarea obiectivelor și realizează interviuri și alte activități, fără controlul șefului de echipă.

- În perioada 25-26 septembrie 2017, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la *Conferința Internațională a Ombudsmanilor de la Istanbul*, organizată de instituția Ombudsman din Turcia.

- În perioada 25-27 septembrie 2017, a avut loc la Viena – Austria, *Workshop-ul IOI MNP Viena*, cu tema *Abilități și tehnici de comunicare*, organizat de Secretariatul General al Institutului Internațional al Ombudsmanului. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Izabela Cernavodeanu, consilier.

Prima zi de instruire a cursului, a debutat cu o scurtă introducere, în cadrul căreia au luat cuvântul Günther Krauter, Secretar General al IOI, prof.univ.dr. Gabrielle Fischer, șeful cercetării și terapiei de dependență al Centrului de Sănătate Publică și al Clinicii Universitare de Psihiatrie și Psihoterapie de la Universitatea de Medicină din Viena, Heller Holgher, care au subliniat că este important ca membrii MNP să-și dezvolte/optimizeze abilitățile de comunicare și tehnicile de interacțiune și interviu cu partenerii de conversație provocatori, cum ar fi pacienții/deținuții care suferă de tulburări psihiatrice sau persoanele din centrele de îngrijire medicală care suferă de demență. În același context, participanții (din aproximativ 20 de țări) au spus câteva cuvinte despre ei și instituția pe care o reprezintă.

După cuvintele de deschidere și prezentarea doamnei FISCHER, participanții au încercat să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și tehnicile de interviu prin jocuri de rol cu actori instruiți, care erau familiarizați cu modele clinice psihiatrice, individualizate, ale pacienților și persoanelor private de libertate și care au putut simula caracteristicile pacienților și deținuților într-o situație de interviu. Ulterior, acești actori au oferit un feedback participanților, în scopul de a-i ajuta să își îmbunătățească acțiunile în situații similare în domeniul lor de activitate.

În acest sens, un prim exemplu de interviu, a fost interviuarea unei persoane private de libertate, rol jucat de un actor instruit și 2 dintre participanții la workshop, în roluri de interviuatori.

În cadrul interviului, în care unul dintre interviuatori punea întrebările, iar celălalt consemna, au fost puse o serie de întrebări la care s-a răspuns, sau nu, complet din partea actorului care juca rolul persoanei private de libertate interviuate.

Un al doilea exemplu de interviu, a fost interviuarea unei persoane care suferea de depresie, rol jucat de asemenea de un actor instruit și 2 dintre participanții la workshop, în roluri de interviuatori. Și la acest interviu, au fost puse o serie de întrebări, la care interviuatorii au primit sau nu, răspunsuri complete, din partea actorului care juca rolul persoanei care suferea de depresie.

În cea de-a doua zi de instruire, participanții au putut observa tehnicile de interviu și comunicare ale MNP-ului austriac, prin intermediul mai multor livestream-uri (înregistrări în direct). În acest sens, o echipă a MNP-ului austriac, a efectuat vizite la un centru de îngrijire medicală și la o unitate care oferea asistență medicală pentru foștii deținuți, unde a interviuat atât pacienți/rezidenți/deținuți, cât și angajați ai acestor instituții.

În acest mod, instruirea a respectat absolut principiul ”do-no-harm”, întrucât, deținuții și rezidenții/pacienții s-au ocupat doar de o situație deja cunoscută și nu fost deranjați de grupul prea mare de participanți la formare. În plus, a fost eliminată și bariera lingvistică, deoarece traducerea a avut loc în sala de instruire.

Astfel, după fiecare joc de rol, actorii au putut oferi feedback elaborat, fapt ce va ajuta participanții să-și îmbunătățească acțiunile, în situații similare, în munca lor de zi cu zi.

Atelierul de formare a fost încheiat cu o sesiune finală de învățare partajată, în cadrul căreia participanții și-au formulat și colectat experiențele de învățare în grupuri mici de lucru. Reprezentanții SPT și ai APT au fost prezenți ca observatori pe parcursul întregului atelier de instruire.

În concluzie, prin acest program de pregătire, IOI a creat posibilitatea pentru participanți de a învăța tehnici de interviu și abilități de comunicare printr-o abordare practică, menținând în același timp principiul ”do-no-harm”, esențial atunci când aceștia monitorizează locurile de detenție și interviuează persoane din locuri de detenție, în special pe cele care sunt vulnerabile și au nevoie de sprijin.

Pe plan intern:

În data de 4 iulie, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la *evenimentul* găzduit de Principesa Margareta, președinte Crucii Roșii Române, în grădina Palatului Elisabeta. Evenimentul a marcat 141 de ani de activitate umanitară neîntreruptă a acestei organizații.

În data de 4 iulie, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la celebrarea celei de-a 241-a *Aniversări a Independenței Statelor Unite ale Americii*, organizată de Ambasada Statelor Unite ale Americii în România.

În data de 12 iulie 2017, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* Avocatului Poporului, domnul Victor Ciorbea, cu doamna Gabriela Alexandrescu, președinte executiv al Organizației Salvați Copiii. La întâlnire au participat și Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Ecaterina Mirea, șef Serviciu.

În cadrul întâlnirii, părțile prezente au reiterat ideea de colaborare în vederea întocmirii *Raportului privind situația copiilor în România*. Totodată, au fost discutate aspecte concrete referitoare la cuprinsul raportului ce urmează a fi întocmit de Avocatul Poporului în parteneriat cu organizația Salvați Copiii. În vederea unei colaborări eficiente pe problematica copiilor și a întocmirii Raportului privind situația copiilor în România s-a convenit încheierea unui Protocol de colaborare între instituția Avocatul Poporului și Organizația Salvați Copiii, acesta urmând să fie perfectat în viitorul apropiat.

În data de 12 iulie 2017, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului și doamna Simona Voicescu, director executiv al Asociației Necuvinte au semnat un *Protocol de colaborare în domeniul combaterii violenței domestice*. La semnarea protocolului au mai participat Iulia Monica Acatrinei și Dorina David, consilieri.

În dorința de a folosi eforturile comune pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale, cu precădere a dispozițiilor art. 22 din Constituție, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și pentru efectuarea unui schimb continuu de informații, s-a conturat necesitatea încheierii acestui protocol de colaborare. Nu în ultimul rând, instituția Avocatul Poporului, împreună cu Asociația „Necuvinte”, au început demersurile în vederea elaborării unui raport special ce va avea ca obiect violența în familie, raport ce va fi înaintat Parlamentului și Guvernului României.

În perioada 16-23 iulie 2017, a avut loc la Constanța, programul de perfecționare *Principiile constituționale și legale ale exercitării deontologice a funcției publice*, organizat de Adminpedia Brașov. Din partea instituției Avocatul Poporului a participat Eugen Dinu, consilier.

În data de 26 iulie 2017, la sediul instituției Avocatul Poporului, a avut loc *întâlnirea* dintre domnul Ionel Oprea, adjunct al Avocatul Poporului, cu domnul Ludovic Orban, președintele Partidului Național Liberal și domnul senator Florin Câțu. La întâlnire a participat și Ecaterina Mirea, șef Serviciu.

Cu ocazia întâlnirii, reprezentanții Partidului Național Liberal au expus argumentele de neconstituționalitate cu privire la Ordonanța Guvernului nr. 4 din 20 iulie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și au solicitat Avocatului Poporului să sesizeze Curtea Constituțională cu privire la actul normativ menționat. În opinia acestora, ordonanța amintită încalcă prevederile art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1), art. 41, art. 56 alin. (2), art. 59 alin. (1) teza a II-a, art. 73, art. 115 alin. (1), art. 142 alin. (1) și art. 146 lit. d) din Constituție. În ceea ce privește situația expusă, reprezentanții Avocatului Poporului au precizat că petiția depusă de reprezentanții Partidului Național Liberal va fi examinată și se va formula un răspuns, cu luarea în considerare atât a jurisprudenței Curții Constituționale, cât și a reglementărilor constituționale și legale.

**

În data de 1 august 2017, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* Avocatului Poporului, domnul Victor Ciorbea, cu un grup de 19 interni selectați pentru participarea la ediția 2017 a *Programului Oficial de Internship al Guvernului României*. La întâlnire au participat și prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului și Cristina Pascu, consilier.

**

În data de 2 august 2017, a fost încheiat un *Protocol de colaborare* între instituția Avocatul Poporului și Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC), privind desfășurarea activității de prevenire a torturii în locurile de detenție în care sunt plasați minori. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, Magda Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Mihaela Sîrbu, consilier.

**

În data de 17 august 2017, a fost semnat un *Protocol de colaborare* între instituția Avocatul Poporului și Asociația Victimelor Accidentelor de Muncă, în vederea susținerii implementării corespunzătoare a normelor privind sănătatea și securitatea în muncă. Demersul evidențiază dorința semnatarilor de a conlucra pentru îmbunătățirea cadrului legislativ privind activitatea instituțiilor și autorităților în domeniul securității și sănătății în muncă și pentru recunoașterea și respectarea drepturilor persoanelor fizice vătămate în urma accidentelor de muncă, dar și a persoanelor fizice încadrate în muncă, cărora le-au fost încălcate drepturile. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, Ecaterina Gica Teodorescu, adjunct al Avocatului Poporului și Claudiu Constantin, consilier.

**

În data de 29 august, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la deschiderea *lucrărilor Reuniunii Anuale a Diplomației Române*, organizată de Ministerul Afacerilor Externe.

**

În perioada 5-6 septembrie 2017, au avut loc la Grand Hotel Continental, *o conferință și un atelier de instruire*, organizate de Primăria Municipiului București, în cadrul proiectului european

CREATE (Congestion Reduction in Europe: Advancing Transport Efficiency: Diminuarea Congestiei în Europa: Eficiență Avansată în Transporturi), programul Horizon2020. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Roxana Gavrilă, consilier.

În perioada 5-7 septembrie 2017, a avut loc la Centrul de Pregătire Profesională Amara, *cursul de formare profesională* cu tema *Drepturile omului o abordare europeană a executării pedepsei privative de libertate*, organizat de Administrația Națională a Penitenciarelor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihai Copăceanu, consilier.

În data de 10 septembrie 2017, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la *evenimentul comemorativ „Prof. Elie Wiesel”*, organizat de Federația Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, la Sighetul Marmăției. La eveniment a mai participat și Ionel Nicolae, consilier.

În data de 11 septembrie 2017, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la un *eveniment aniversar*, organizat cu ocazia împlinirii a *20 de ani de Parteneriat Strategic România - Statele Unite ale Americii*, organizat de Consiliul de Administrație al Băncii Naționale.

În data de 20 septembrie 2017, a avut loc la sediul Inspectoratului Muzicilor Militare, *dezbaterile* cu tema *Realitățile cotidiene ale vieții militarului român*, organizată de Federația Militarilor din România. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului.

În data de 22 septembrie 2017, a avut loc la Palatul parlamentului, *Masa Rotundă* cu tema *Aplicarea noului Regulament general privind protecția datelor în sectorul public – obligații și responsabilități*, organizată de Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu.

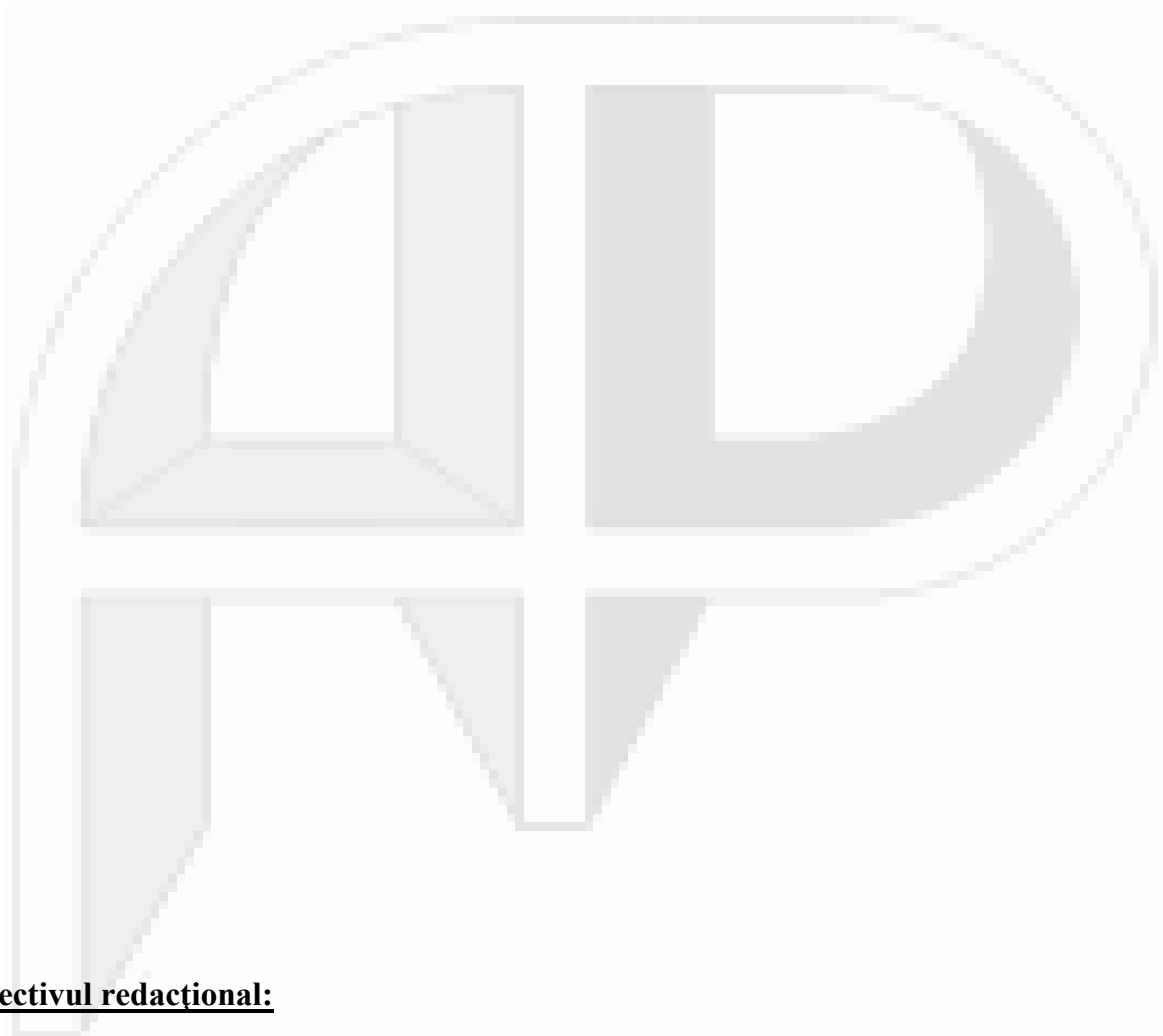
În data de 27 septembrie 2017, a avut loc la sediul Biroului de Informare al Parlamentului European în România, *atelierul de lucru* programat în cadrul studiului derulat de către Parlamentul European pe marginea Mecanismului de Cooperare și Verificare în România. Instituția Avocatul

Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului și Cristina Pascu, consilier.

La acest focus grup au participat reprezentanți ai: Avocatului Poporului, Școlii Naționale de Grefieri, Inspecției Judiciare, Departamentului de luptă împotriva fraudei, Autorității Electorale Permanente, Uniunii Naționale a Barourilor din România, Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

În data de 29 septembrie 2017, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* Avocatului Poporului, domnul Victor Ciorbea, cu reprezentanții Active Watch. În cadrul întâlnirii s-au purtat discuții pe marginea unui caz, aflat în curs de soluționare, având ca obiect o posibilă încălcare a art. 39 din Constituție, referitor la libertatea întrunirilor. La întâlnire a participat și Iulia-Monica Acatrinei, consilier.

Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare

Colectivul redacțional:

Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare - responsabil de număr

Raluca Mitrache, consilier

Aurelia Moise, consilier

Paula Iekel, expert

Laura Chițan, consilier

Elena Glodariu, consilier